

LOZORNO

Spravodaj obce Lozorno

ročník XVII : číslo 6 : november/december 2019

zadarmo

PF 2020

*Prajeme vám v novom roku
366-krát zdravia, šťastia a
úspechov na každom kroku.*

*Starosta, zamestnanci OÚ Lozorno
a poslanci OZ.*

spravili, teraz už len musíme pokračovať v nastavenom kurze.

Rok 2019 bol aj o inej kultúre v spolupráci starosta – obecné zastupiteľstvo. Ako som sa už niekoľkokrát zmienil, v Lozorne sa starosta so zastupiteľstvom neháda bez ohľadu na to, kto je z akého tábora. Primárne sa hľadajú riešenia na vzniknuté problémy. A v rovnakom duchu budem pracovať aj v novom roku.

Rok 2019 bol začiatkom plnenia sľubov, ktoré som Vám dal pred voľbami spoločne s poslancami zo Spoločne pre naše Lozorno. Veľa projektov sa nám podarilo zrealizovať a viaceré stoja ešte pred nami. Hlavnou investíciou v novom roku bude rekonštrukcia Karpatskej ulice, pri ktorej bude potrebná aj Vaša trpezlivosť.

Chcem Vás poprosiť, aby ste aj v roku 2020 boli aktívni a zaujímali sa o dianie v obci, zapájali sa do aktivít alebo dokonca sami prichádzali s nápadmi. Lebo len pri aktívnych občanoch môže naša obec rozkvitať. Spoločne tvorme Lozorno. Tak nám v tom Pán Boh pomáhaj.

Luboš Tvrdoň, starosta

Milí občania,

v novom roku 2020 Vám prajem veľa zdravia a rodinnej pohody. Nech sa Vám darí v práci. Verím, že aj nový rok bude pre Lozorno a jeho občanov minimálne tak úspešný, ak nie úspešnejší, ako bol rok 2019. Ak každý z nás prispeje k spoločnému dielu malým kúskom, tak Lozorno bude o krok krajším miestom pre život.

V roku 2019 sme považovali za dôležité nastaviť pravidlá. Vychádzali sme z toho, že obyvatelia očakávajú slušnú, dobrú a poctivú správu obce. Správu obce, kde pravidlá platia rovnako pre každého. Sme na začiatku tejto cesty. Prvé kroky sme už

Tento krásny Betlehem vlastnoručne vyrobila a venovala na minuloročnom vianočnom babinci pani Vierka Holociová z Lozorna. Jeho novej majiteľke robí veľkú radosť, o ktorú sa chcela podeliť aj s vami.

Dôležité čísla

Starosta	+421 905 530 623
Obecný úrad	+421 (2) 6920 4311
Obecná polícia	+421 918 411 583
Hlásenie požiaru	+421 (2) 659 68 804
Ohlasovňa požiarov je na Požiarnej zbrojnici a v dňoch pracovného voľna a v noci sa požiar hlási spustením sirény.	+421 948 610 167
	+421 915 507 684
Lozorno, s. r. o.	+421 948 522 506
poruchy vody, kanalizácie a iné	+421 (2) 6920 4320

Kaleidoskop zimných podujatí

O tom, že Lozorníania si radi zaspievajú a zatancujú nás presvedčila vaša hojná účasť na podujatiach, ktoré boli pre vás pripravené počas novembra. **Svätomartinské spievanie**, ktoré zorganizovali chlapi z Enem Tak, rozospievalo sálu v ŠK Lozorno. Texty piesní boli premietané na plátno, tak sa mohol pridať do spevu každý. Ani o hlade a smáde ste neostali – na stoloch bol pripravený chutný chlebič s masťou a cibuľou a vínko. Ďakujeme našim spevákom a tešíme sa opäť o rok.

Tí, čo si radi zatancujú, mali svoju príležitosť sa zabaviť počas **Katarínskej oldies disco**, ktorú pripravila kultúrna komisia. O hudbu sa na striedačku starali DJ Pufo a DJ Marcus a hudobná skupina Notečka Rada Durdoviča. Pobavila aj vtipná tombola. Dúfame, že sa vám páčilo a stretneme sa opäť na nejakej dobrej zábave.

ručne robené výrobky od našich remeselníkov, či predajcov z nášho regiónu. Mohli ste vidieť, ako sa pečú oplátky, pradiť vlna na kolovrátku, alebo ako sa plstia rukavice... Popritom sa o pekný program postarali deti z MŠ Lozorno, spevácky zbor Superar zo ZŠ Lozorno, mažoretky SOFFI a tiež mužský spevácky zbor Enem Tak. Ďakujeme! Počas jarmoku prebiehala aj súťaž o najkrajšiu fotografiu s témou „Zima cez objektív“ a tiež súťaž o najlepší vianočný koláč. Pre deti boli pripravené dielničky, na chodbe výstava historických fotografií Lozorna a akcia „Daruj alebo vezmi si knihu“.

Začiatkom decembra ste si mohli na vianočnom domácom remeselníckom jarmoku „Lozorské všelico“ nakúpiť rôzne

sa deti aktívne zapájali a popritom sa aj veľa vecí dozvedeli.

Uvítanie detí do života

Radi by sme zachovali tradíciu uvítania našich najmladších obyvateľov, avšak vzhľadom k novému zákonu č. 18/2018 Z.z. Zákon o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov sme nútení pristúpiť k inému spôsobu organizácie ako v minulosti.

Záujemcovia o „Uvítanie detí do života“ sa môžu nahlásiť na adrese: centrum.kultury@lozorno.sk, (0910 908 770).

Slávnostný akt uvítania sa uskutoční 14.3.2020 v centre kultúry.

Podmienky pre zaradenie do slávnostného aktu:

1. Trvalý pobyt matky v Lozorne v deň narodenia dieťaťa, ktorý stále trvá.
2. Deti narodené v termíne od 1.1.2019 do 31.12.2019.

Nový rok bude opäť plný rôznych akcií a podujatí, na ktoré vás už vopred srdečne pozývame. Tak neseďte doma a prídte sa zabaviť, či dopriať si pekný umelecký zážitok.

Text: B. Hurajová,
foto: BH a Johanka Hubíková

VAŠE ZUBNÉ CENTRUM s.r.o.

Na základe pozvania pána starostu Mgr. Ľuboša Tvrdoňa som sa rozhodol zriadiť vo vašej obci zubnú ambulanciu. Vďaka ústretovosti obecného úradu sa mi v krátkom čase podarilo prispôsobiť

moju zubnú ordináciu potrebám modernej doby a vybaviť ju modernými prístrojmi. Úspešne som začal ordinovať od 2.12.2019. Uvítame vaše telefonické objednávky na telefónnom čísle:

0911 215 557. Okrem preventívnych prehliadok, kompletného ošetrovania, zubnej hygieny, liečby kazu, výroby fixných a snímateľných náhrad, vykonávame aj iné zákroky podľa individuálnych požiadaviek a máme aj OPG röntgen a intraorálny röntgen, pomocou ktorých presne zistíme vaše prípadné problémy.

Ordinačné hodiny:

Pondelok	8,30 - 18,30 hod.
Utorok	8,30 - 18,30 hod.
Streda	na objednávku
Štvrtok	8,30 - 18,30 hod.
Piatok	8,30 - 13,00 hod.
Sobota	na objednávku

MUDr. Andreás Illkó, zubný lekár

Rozpis zvozu komunálneho odpadu v obci Lozorno, 1. polrok 2020

Dátum	Deň	INTERVAL ZVOZU 1 x mesačne	INTERVAL ZVOZU 2 x mesačne	INTERVAL ZVOZU 4 x mesačne
02.01.2020	Štvrtok	X		X
09.01.2020	Štvrtok		X	X
15.01.2020	Streda			X
22.01.2020	Streda		X	X
29.01.2020	Streda			X
05.02.2020	Streda	X	X	X
12.02.2020	Streda			X
19.02.2020	Streda		X	X
26.02.2020	Streda			X
04.03.2020	Streda	X	X	X
11.03.2020	Streda			X
18.03.2020	Streda		X	X
25.03.2020	Streda			X
01.04.2020	Streda	X	X	X
08.04.2020	Streda			X
16.04.2020	Štvrtok		X	X
22.04.2020	Streda			X
29.04.2020	Streda		X	X
06.05.2020	Streda	X		X
13.05.2020	Streda		X	X
20.05.2020	Streda			X
27.05.2020	Streda		X	X
03.06.2020	Streda	X		X
10.06.2020	Streda		X	X
17.06.2020	Streda			X
24.06.2020	Streda		X	X

Oznamy obce

Nakoľko chceme zvýšiť frekvenciu vývozu separovaného odpadu na každé 3 týždne (doteraz 1x za mesiac), sme v štádiu riešenia nového kalendára zvozu tohto odpadu. Momentálne máme termíny na mesiac január a to nasledovne:

Zber plastov sa uskutoční v pondelok **13.1.2020** a **zber papiera** sa uskutoční vo štvrtok **23.1.2020**.

O ďalších termínoch zvozov vás budeme informovať na webovej stránke obce Lozorno, sms správou, rozhlasom a v ďalšom čísle spravodaja.

Čo sa nám podarilo zrealizovať v prvom roku

Spoločne s pracovníkmi obecného úradu, pracovníkmi spoločnosti Lozorno s.r.o. a poslancami obecného zastupiteľstva sme v prvom roku okrem každodennej agendy úradu zrealizovali nasledujúce aktivity.

Komunikácie

- Vybudovali sme chodník a odvod dažďovej vody na Cintorínskej ulici v celkovej dĺžke 200 metrov (53 674 eur)
- Vybudovali sme nový cestný ostrovček na vstupe do obce (8 333 eur)
- Odstránili sme havarijný stav na obecnej komunikácii v Lozorne (Kvetná ul. a Dlhá ul.) (26 483 eur)
- Železnice SR v spolupráci s obcou vybudovali chodník cez železničnú trať a novú autobusovú zastávku pri ZŠ
- Opravili sme veľkoplošné výtlky na obecných komunikáciách (6 897 eur)

Infraštruktúra

- Zrekonštruovali sme 2/3 kanalizácie (havarijný stav) v areáli ZŠ (50 192 eur)
- Spoločnosť Slovak Telekom položila a sprístupnila pripojenie na optickú sieť na uliciach za štrekou
- Vybudovali sme novú kanalizáciu na Cintorínskej ulici v dĺžke 260 m a na Troganových lúčkach v dĺžke 230 m (139 000 eur, z toho 129 999,99 eur formou dotácie)
- Napojili sme dom smútku na verejnú novovybudovanú kanalizáciu (1 395 eur)
- Spustili sme v obci IoT sieť (pozn. *ko-rektora: z anglického Internet of Things je názov pre technológie umožňujúce nízkonákladové bezdrôtové prepojenie a komunikáciu rôznych zariadení za účelom automatizácie, zrýchľovania a zefektívňovania procesov, dialkovoého riadenia a pod.*), na ktorú sme napojili pilotné senzory hluku (1 800 eur)

Základná škola

- Vybudovali sme novú tartanovú atletickú dráhu v areáli ZŠ Lozorno (82 015 eur, z toho časť na splátky do r. 2023, z toho 42 071 eur formou dotácie)
- Zakúpili sme kuchynské zariadenia (konvektomat, kotol, mrazničku, umývačku, atď.) do školskej jedálne v ZŠ Lozorno a zrekonštruovali sme elektrické vedenie (30 412 eur)
- Zrealizovali sme stavebné úpravy a technicky sme zhodnotili priestory v ZŠ Lozorno (11 217 eur)
- Skvalitnili sme vybavenie odborných učební ZŠ (78 572 eur, z toho 66 795 eur formou dotácie)

Životné prostredie

- Vysadili sme 241 nových stromov v obci
- Pozemok pod nové kompostovisko sme obstarali zmluvou, zabezpečili oploštenie, prípravu a prieskumný vrt (15 500 eur)
- Zakúpili sme štiepkovač na spracovanie drevnej hmoty na kompostovisko (6 000 eur)
- Vybudovali sme workout ihrisko (*zjednodušené: posilňovňa na čerstvom vzduchu*) v areáli ŠK Lozorno (18 000 eur, z toho 17 500 eur formou finančného daru)

Iné

- Zakúpili sme novú obecnú vianočnú výzdobu (23 595 eur)
- Vybudovali sme lanovku na detskom ihrisku v Kozinci (3 500 eur plne hrađenú z dotácie)

Obstarali sme dodávku nasledovných služieb a stavebných prác pre obec Lozorno

- Dodávku elektrickej energie pre obec Lozorno, super výsledok
- Dodávku plynu pre obec Lozorno
- Odborne spôsobilú osobu na obstaranie zmien a doplnkov územného plánu obce Lozorno
- Dokumentáciu pre stavebné povolenie v náležitostiach dokumentácie pre realizáciu stavby - „Modernizácia Cintorínskej ulice“
- Dokumentáciu pre stavebné povolenie v náležitostiach dokumentácie pre realizáciu stavby - „Modernizácia Karpatská ulica“
- Komplexné zabezpečenie procesu verejného obstarávania pre predmet zákazky „Modernizácia Karpatskej ulice“
- Dokumentáciu pre stavebné povolenie v náležitostiach dokumentácie pre realizáciu stavby - „Relaxačná zóna“ (budúce detské ihrisko)
- Spracovanie miezd a súvisiacej agendy na OÚ Lozorno
- Stavebné práce pre budúce detské ihrisko a dodávku mobiliára a herných prvkov
- Poskytovanie dopravných služieb na prepravu odpadov veľkokapacitným kontajnerom
- Dodávku a montáž dopravného značenia v obci Lozorno
- Prípravné práce na cyklotrase Lozorno - Stupava
- V spolupráci s BSK sme pilotne spustili autobusový spoj Lozorno – Zohor (železničná stanica)

Správa obce

Zavedli sme na obecnom úrade možnosť platby kartou. Začali sme zasielať daňové výmery na adresu daňovníka. Spustili sme obstarávanie zákaziek s hodnotou nad 5000 eur elektronicky cez Tendernet. Spustili sme aplikáciu mOBEC na efektívny výber daní. Areál ŠK prešiel pod správu obce. S FO ŠK Lozorno sme podpísali dohodu o užívaní futbalového ihriska a tribúny.

Obecné zastupiteľstvo prijalo 21 všeobecnych záväzných nariadení a 10 smerníc, zásad a interných predpisov:

- Registratúrny poriadok
- Zásady rozpočtového hospodárenia
- Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce
- Obchodné objednávacie a nákupné podmienky
- Smernica upravujúca postupy vo verejnom obstarávaní
- Smernica o vnútornom systéme previerania oznámení
- Zásady, ktorými sa stanoví postup a spôsob vybavovania sťažností
- Organizačný poriadok OÚ
- Podpisový poriadok
- Pracovný poriadok

Získané dotácie

Do obce sa nám v roku 2019 podarilo získať dotácie a finančné dary v celkovej hodnote 213 521 eur.

- 130 000 eur z environmentálneho fondu na dobudovanie verejnej kanalizácie v lokalite za cintorínom a Troganových lúčkach
- 46 000 eur z Úradu vlády SR na atletickú dráhu a detské ihrisko
- 7 571 eur z VÚC na atletickú dráhu a na lanovku na detské ihrisko pri Kozinci
- 12 450 eur z OÚ/ministerstvo školstva pre ZŠ na odstránenie bariér a pre sociálne znevýhodnených
- 17 500 eur finančný dar od nadácie SPP na workout ihrisko

Na záver spomeniem, že sa nám podarilo vyhrať spor o MAN Truck Bus Center a s rovnakým nasadením sme sa pustili aj do dedičstva minulého vedenia a to plánovaných bytoviek v CHKO Malé Karpaty. V decembri sme spustili aktivity za zachovanie železničnej stanice v Lozorne. Touto cestou by som chcel špeciálne poďakovať páňovi poslancovi Ladislavovi Krechňákovi za jeho odbornú právnu pomoc.

Luboš Tvrdoň, starosta obce Lozorno

Prehľad podujatí na rok 2020 LOZORNO

Január	6. Trojkraľový koncert vokálnej skupiny SKLO (CK) 10. Turisti schôdza (ŠK) 19. Rozprávková nedeľa (CK) 24. Futbalisti schôdza (ŠK) 25. Obecný ples (CK)	Jún	7. Detské ochotnícke divadlo VaDiDlo – premiéra predstavenia „Malý princ“ (CK) 14. Mažoretky SOFFI – Galavečer (ŠK) 21. SVIATOK HUDBY (areál ŠK) 21. Mažoretky SOFFI – medaila (CK) 27. Poľovnícky juniáles (priehrada Lozorno) Školská olympiáda, termín upresníme neskôr
Február	1. Ochotnícke divadlo VaDiDloLozorno – predstavenie „Luigiho srdce“ (CK) 1. Zimný výstup- „Poznaj lozornianske hory“, turisti 8. Obecná zabíjačka (ŠK) 8. Detská swap burza (CK) 9. Rybári schôdza (CK) 9. Karneval pre deti (CK) 14. SZTP schôdza (CK) 25. „Papučák“ – fašiangová zábava v maskách (ŠK) 29. Voľby do Národnej rady SR 2020 (CK)	Júl	25. Rybárske hody (priehrada Lozorno)
Marec	3. Prechádzka štátnym búrom, turisti 4. JDS výročná schôdza (CK) 8. MDŽ (CK) 14. Víťanie občianok (CK) 14. Futbalový turnaj žiakov U11 (ihrisko ŠK) 15. Rozprávková nedeľa (CK) 21. Futbalový turnaj žiakov U9 (ihrisko ŠK) 21. Otvorenie turistickej sezóny na Košarisku, turisti 21. Výstava psov (ŠK) 25. - 29. Výstava poľovníckych trofejí (ŠK)	August	30. Športový deň – futbalisti (ŠK)
Apríl	4. Futbalový turnaj žiakov U7 (ihrisko ŠK) 19. Rozprávková nedeľa (CK) 25. „Lozorské všelico“ – domáci remeselnícky jarmok (ŠK)	September	17. JDS – guláš (ŠK) 20. Rozprávková nedeľa (CK) 27. Spevácka skupina LOZA – 10. výročie (CK)
Máj	1. Výlet na hrad Pajštún, turisti 9. „Tak vítajte u nás!“ – vystúpenie folklórnych speváckych súborov (ŠK) 10. Deň matiek (ŠK alebo CK) 16. „Lozorský okruh“ – turisti 17. Rozprávková nedeľa (CK) 31. MDD	Október	17. „Lozorský okruh“ opačným smerom – turisti 18. Futbalový turnaj žiakov U9 (ihrisko ŠK) 18. Rozprávková nedeľa (CK) 25. Mesiac úcty k starším (ŠK) 25. Futbalový turnaj žiakov U11 (ihrisko ŠK) 31. Futbalový turnaj žiakov U7 (ihrisko ŠK)
		November	7. alebo 14. Svätomartinské spievanie (ŠK) 15. Rozprávková nedeľa a lampiónový sprievod 21. Katarínska zábava (ŠK) 28. Adventné vence a vianočný babinec (CK)
		December	3. JDS – Mikuláš (ŠK) 5. „Lozorské všelico“ – domáci vianočný remeselnícky jarmok (ŠK) 6. Rozprávková nedeľa a Mikuláš (CK) 26. Vianočný stolnotenisový turnaj (ŠK)

Podujatia sa počas roka priebežne dopĺňajú a tiež môže prísť k zmene termínov. Pre podrobnejšie informácie k jednotlivým podujatiam sledujte web stránku obce, alebo FB Centra kultúry Lozorno.

Sme proti predaju železničnej stanice

Obec Lozorno dostala v novembri od Železníc Slovenskej republiky vianočný darček v podobe privatizácie železničnej stanice v Lozorne a príslušných pozemkov. Keďže sme predpokladali, že sme tento darček dostali omylom, rozhodli sme sa ako káže slušnosť, vrátiť ho osobne späť. 18. decembra 2019 sme spoločne s poslancami L. Hájniovou, L. Krechňákom a P. Mihálikom odovzdali darček s našim nesúhlasom priamo do rúk generálneho riaditeľa ŽSR.

Zároveň sme navrhli možnú formu spolupráce pri správe spomenutého majetku tak, aby sa nemusel predávať do súkromných rúk.

Tento predaj ŽSR realizuje v čase keď celý moderný svet, nevynímajúc náš bratislavský región, hľadá možnosti, ako čo najviac využívať pre dopravu osôb koľajovú dopravu a strategický dokument pre dopravu BSK (Plán udržateľnej mobility), počíta s prepojením súčasnej lozornianskej železničnej trate a stanice s novou traťou smerom na Stupavu.

Ľuboš Tvrdoň, starosta

Vytvorili sme ich s láskou

Sú za nami. Vianoce, najväčší príbeh všetkých čias, príbeh o Božej vernosti, spásy a lásky, ktorá nefunguje podľa ľudskej matematiky: koľko ty mne, toľko ja tebe, alebo oko za oko - zub za zub. Aj tento advent sme dostali príležitosť pozastaviť sa a počas 25 dní každý deň poďakovať sa za dar, ktorý nám poslalo alebo pred dvetisíc rokmi. Naši prastarí rodičia prežívali príchod Vianoc INAK - v očakávaní. Bol časom pokoja, rozjmania a pohody. Aby si pripomínali zmysel adventu vešali si na dvere adventný veniec. Samozrejme bez sviečok. Až ne-

skôr, od druhej polovice 20. storočia v Nemecku, si prostredníctvom sviečok začali odpočítavať štyri adventné týždne. Tento rok sme si povedali, prečo nevytvoriť príležitosť pre stretnutie sa a vytvoriť si symbol Vianoc - adventný veniec spoločne s našimi deťmi, s láskou a vlastnou šikovnosťou.

V sobotu, 29. novembra pred prvou adventnou nedeľou, sme spoločne pripravili „workshop zdobenia adventných vencov“. Prišli mamičky, aj s deťmi. Keďže podľa tradície adventný veniec

má svoje pravidlá, ako by mal vyzeráť, zabezpečili sme vence uvité zo živej čečiny. Adventný veniec by mal byť totiž vyrobený z vetvičiek ihličnatých stromov alebo cezminy, to preto, že predstavujú život. Ak je veniec zo slamy či prútia, mal by odháňať zlých duchov a domu dopriať požehnanie. Postupné zapalovanie sviečok by malo byť po smere hodinových ručičiek.

Tohtoročný workshop sme si užili v predvianočnej nálade. Spoločne sme vytvorili nielen svoje NAJKRAJŠIE adventné vence na rodinný stôl, ale aj spoločný adventný veniec pred obecný úrad. Viacero detí tvorilo svoj veniec pre starenku, babku, dedka, aby im vyjadriť, že na nich myslia. Adriana a Juraj Kemkovci vyrobili vencov viacero ako darček pre svojich susedov.

Tešíme sa, že ste si našli vzácny čas na túto milú akciu a spoločne s nami sa na chvíľu pozastavili v očakávaní Božieho narodenia.

Ľuboš a Martina Tvrdoňovi

Advent v Lozorne „odpálili“ lozornianske ženy veľkolepo

I keď pokojné vianočné svetielka „prebili“ burácajúce novoročné ohňostroje, vrátíme vás malou spomienkou k adventu. V Lozorne ho poslednú novembrovú sobotu „vo veľkom štýle“ zahájili ženy. Doobeda si prišli vyzdobiť adventný veniec počas kreatívneho workshopu. Spojením viacerých šikovných rúk sa podarilo aj spoločné dielo - XXL veniec pre našu „dzedzinu“. Prvú adventnú sviečku na ňom za asistencie pána starostu slávnostne zapálila jedna z nás - Lozornianka Zuzka Hrabovská počas večerného vianočného babinca.

presvetlené množstvom svietielok prinašajúcich jedinečnú vianočnú atmosféru. Výnimočnosť podujatia predučil veľkolepý začiatok v podobe klavírnej skladby premiérovu zahranej našou klavírnou umelkyňou pani Silviou Vízváryovou na novom krídle. Nasledovaná bola 1. dielom „spomienkového videa“ spracovanom Rišom Kuchynkom. O tom, ako Vianoce a advent v Lozorne slávil naše starenky a „starínkovia“. Pani Malovcová pútavým rozprávaním miestami vyčarila úsmev na perách. Viete si snáď predstaviť visieť na

stromčeku „buršle“ namiesto salóniek? Dozvedeli sme sa aj praktické rady od starých mám. Napríklad to, že keď dáte do „cauetky sádu“, bude kysnuté cesto dlhšie čerstvé. Zase to s ním neprežeňte a nechajte aj maslo, aby mala chuť. Zlatým klincom večera bol exkluzívny koncert Márie Podhradskej. Áno, „Spievanka to rozbalila v civile“. V jej citlivo napísaných textoch spracovávala svoje emócie a veru, takmer každá sa v nich našla. Bol to krásny, kultúrny, emocionálny zážitok, osladený aj okorený úžasným hudobným prejavom vynikajúcich muzikantov ako vianočný punč, ktorý počas akcie podávali naši páni poslanci. Prítomné dámy dostali aj tipy, ako tie Vianoce „nezbaliť“ spolu so stromčekom a svietielkami. Ako si ich preniesť do každého dňa v novom roku. Ak ste tam neboli a chcete vedieť, určite vám o tom niektorá z tých, ktoré tam boli, porozpráva. Alebo sa možno stretne pri inej podobnej príležitosti pri kávičke a domácich „pocherajoch“ a zažijeme niečo, čo naplní vaše srdce i dušu.

Vlasta Miklošová, foto: BH

Venovali sme im spomienku

Pri príležitosti 101. výročia ukončenia 1. svetovej vojny sa dňa 11. novembra 2019 stretli naši občania, členovia JDS a SZTP, aby vzdali úctu padlým vojakom.

Pri tejto príležitosti si príhovor pripravila p. Antónia Malovcová: „Dnes stojí-

me s úctou a pietou pred pomníkom, ktorý dali Lozornania vystaviť na počesť padlých lozornianskych vojakov v tejto vojne. Mnohí do vojny odchádzali v presvedčení, že idú bojovať za slobodu a vo viere, že sa vrátia živí.

Mobilizácia bola vyhlásená 31. júla 1914 a všetci muži vo veku od 18-37 rokov museli 2. augusta narukovať. Ako vojna pokračovala bol aj druhý a tretí odvod mužov do veku 52 rokov. Hneď, už v prvom roku vojny padlo 9 vojakov z Lozorna, v r. 1915 už 13, v r. 1916 to bolo 18 vojakov. Posledné dva roky vojny zomrelo 16 vojakov a pravdepodobne v Rusku počas občianskej vojny zahynuli ešte 4 vojaci. Spolu 60 mužov z Lozorna.

Ale žiaľ a bolesť doniesla táto vojna do viacerých rodín v Lozorne. Na obyvateľstvo dopadla tárcha skutočnosti, že na poli chýbali pracovité ruky gazdov, nedopestovala sa úroda, rástol iba hlad a nedostatok. Tiež si ľudia museli skrývať kovové predmety, aby neboli predmetom rekvirácií na výrobu zbraní. Tak za obeť padli aj 2 zvony z lozornianskej kostolnej veže. Ku koncu vojny už bola bieda neúnosná. Mnohí vojaci sa zmrzačení bez ruky, či nohy a s podlo-

meným zdravím vracali domom. Brutalita vojny zanechala stopy na tele i na duši.

Z úradného dokladu i z ústneho podania v mojej rodine viem, že brat môjho „starinka“ František Dujnič, vojak - 71. pešieho pluku padol 5. augusta 1916 pri obci Olejov okres Zborov. Doklad č.34549/26 od štátneho matrikárskeho úradu podpísaný ministrom Žarnovickým dostala rodina až v roku 1926. Vdova Johana zostala s dvoma malými deťmi až do toho času bez podpory. Možno táto správa mnohým tu prítomným, pomôže pochopiť biedu Viktora Dujniča (Šutoráka).“

Vieme, že všetci 60-ti padlí vojaci sa ako kresťania narodili, ale nemáme vedomosti, že by kresťanským pohrebom ukončili pozemský pút. Preto sme im venovali spoločnú modlitbu a pieseň „Odpočinku večného daj...“. Záverom predniesol pietnu reč a položil veniec starosta Ľuboš Tvrdoň. Všetkým zhromaždeným sa za účasť poďakovala predsedníčka JDS v Lozorne pani Anka Dvoranová. Celý pietny akt na kameru zachytil pán Ivan Česnek.

Text: T.M., foto: Vojtech Valach

Mikuláš po našom

Doc. Milan Hájek (vľavo) prijíma od starostu dar, malbu nášho kostola

Využívajúc tento pekný adventný čas, stretli sme sa aj my dôchodcovia na mikulášskom posedení. Pravidelnou náplňou tohto stretnutia je popriať zdravie svojim členom, ktorí v tomto kalendárnom roku dovърšili okrúhle výročie. Oslávenci sa nedajú zahanbiť, prinesú koláče i tekuté občerstvenie.

Po zahájení pani predsedníčkou Ankou Dvoranovou, na radosť všetkých

vystúpili deti z MŠ s pekným programom. Roky rokúce p. učiteľka Sonička Ščepánová vie navštíviť „na mieru šitý program“, ktorý zavše vyčarí úsmev na tvárach nám, vďačným poslucháčom. A potom naše Soffinky. Všetci ich radi vidíme, lebo vždy prinášajú nový a nový program, novú hudbu, kostýmy. Pre nás nový a radosťný zážitok. Prekvapením pre všetkých bol pozvaný hosť.

Je našim druhým rodom, ktorý dosiahol akademický titul docent. Je ním doc. Milan Hájek. Po rokoch mu pán starosta vyslovil aj vďaku, za prácu spojenú pri tvorbe monografie o Lozorne a odovzdal symbolický dar. O príjemnú

atmosféru sa postaral harmonikár Ivan Česnek. Pesničky jubilantom a všetkým prítomným zaspievali opäť „naše“ speváčky. Program ukončili želaním šťastia všetkým prítomným piesňou „Daj Boh šťastia tejto zemi, všetkým ľuďom v nej“.

Zostáva už len vysloviť vďaku členkám výboru za veľmi dobre zorganizovaný a zabezpečený priebeh tejto milej akcie.

Za výbor ZO JDS: T. Malovcová, foto: V. Valach

Nová organizácia obecného úradu

S príchodom nového roku 2020 sa spája i jedna z významnejších organizačných zmien v našej obci, ktorú sme v priebehu roku minulého pripravovali tak, ako sme to sľúbili v našom volebnom programe. Touto zmenou je zmena organizácie obecného úradu v Lozorne. Pristupuje sa ku nej po dôslednej analýze stavu na našom úrade, spôsobi jeho fungovania a vybavovania jednotlivých úradných agend s vedomím, že úrad potrebuje rozvážne, osvedčené ale aj moderné a principiálne riešenia a zmeny tak, aby sa skutočne mohol stať účinným pomocníkom a podporou našej obecnej samosprávy, starostu i poslancov obecného zastupiteľstva. Aby bol ale tiež miestom, kde obyvateľ našej obce dostane všetok potrebný servis, podporu, radu a pomoc vo veciach, ktoré sa na úrade vybavujú a spracúvajú. Nové nastavenie obecného úradu je tak výsledkom intenzívnych diskusií a spolupráce starostu obce s obecnou radou a príslušnou komisiou obecného zastupiteľstva.

Po novom bude na čele úradu stáť jeho prednosta, ktorého do funkcie vymenúva starosta obce. Tento bude obecný úrad nielen viesť a riadiť a zodpovedať starostovi obce za jeho plnú funkčnosť, ale bude tiež poverený výkonom a koordináciou tých najdôležitejších úradných agend (spomeniem len rozpočet a rozpočtové vzťahy, zabezpečenie činnosti obecných orgánov, výkon rozhodnutí

starostu atď.). Prevzatím tohto osvedčeného a v zákone predpokladaného usporiadania sa aj u nás v Lozorne dostaneme ku kompetentnému riadeniu obecného úradu, bez zbytočných excesov, chýb a omylov.

Od 1.1.2020 sa úrad člení na 5 oddelení (oddelenie vnútornej administratívnej služby, registratúry, evidenčných činností, matriky a sociálnych vecí, oddelenie obstarávania, správy majetku obce a zmluvných vzťahov, oddelenie miestnych daní, poplatkov, odpadového hospodárstva a životného prostredia, oddelenie ekonomické, školské, ľudských zdrojov, oddelenie územného plánovania a stavebného poriadku (stavebný úrad) a cestnej správy, oddelenie kultúry a marketingu), do ktorých budú zaradení príslušní referenti, ktorých referáty dostávajú presne definovanú náplň a obsah. Súčasťou obecného úradu bude tiež už v tomto roku vytvorená kancelária starostu.

Reorganizácia obecného úradu, s ktorou sa začalo postupnými krokmi v priebehu roku 2019 je tak završovaná vydaním nového organizačného poriadku obecného úradu, ktorý je účinný od 1.1.2020. V tejto súvislosti treba uviesť, že celá reorganizácia je tiež najmä sprevádzaná prednastavením a zefektívnením pracovných postupov a snahou o zvyšovanie kvality práce jednotlivých pracovníkov nášho

obecného úradu. V dôsledku toho tak nenastal a ani v budúcom roku sa nepredpokladá žiaden závažný nárast podielu nákladov na personál a činnosť obecného úradu vo vzťahu k celkovým výdavkom obce.

Som presvedčený, že úlohou zodpovedných správcov obce je nastaviť úradný aparát obce tak, aby slúžil obci a riadne plnil jemu zverené úlohy a zadania bez toho, aby takýto výkon stál viac ako je to potrebné. Rovnako som presvedčený, že je povinnosťou zodpovedných zabezpečiť, aby občania dostali na našom úrade to, čo im patrí – najmä tiež slušný a korektný prístup a vybavenie záležitosti predvídateľným spôsobom a v čo možno najkratšej lehote. Verím, že náš obecný úrad a všetci jeho pracovníci dokážu tieto predsavzatia postupne naplňovať konkrétnym obsahom, v čom im i ja ako predseda príslušnej komisie a ako zástupca starostu chcem i v budúcom roku stáť k dispozícii. Verím, že spoločne nájdeme v novej organizačnej štruktúre také nastavenie, ktoré bude každému z nich prinášať satisfakciu z výsledku ich dobre odvedenej roboty pre obec a občana, a ktoré bude tiež na prospech Lozornu a všetkým jeho obyvateľom.

Ladislav Krechňák, poslanec OZ/Spoločne pre naše Lozorno, predseda komisie legislatívnej, organizačno-správnej a VP, zástupca starostu

Lozorno má rozpočet na rok 2020

Dňa 18.12.2019 schválilo obecné zastupiteľstvo v Lozorne rozpočet obce na rok 2020. Je to prvý rozpočet, ktorý bol pripravovaný už v réžii nových orgánov obce, ktoré vzišli z volieb v roku 2018 (ten predchádzajúci zostavovalo a schvaľovalo ešte predchádzajúce zastupiteľstvo a bývalý starosta). V plnej miere sa tak v práve prijatom rozpočte už prejavujú programové priority súčasného starostu i väčšiny poslancov obecného zastupiteľstva. Možno pritom konštatovať, že pri príprave tohto rozpočtu sa už v plnom rozsahu prejavila nová atmosféra - úzka spolupráca starostu obce s obecnou radou, s predsedami komisií a so všetkými poslancami, ktorí o to prejavili záujem a iniciatívu. Za seba som rád, že poslanecký klub Spoločne pre naše Lozorno bol pri tvorbe tohto rozpočtu veľmi aktívny a každý z jeho

členov odviezol na rozpočte obrovský kus práce.

Pri príprave rozpočtu sme si boli vedomí, že lepšie riadenie obecných financií, lepšie použitie našich spoločných peňazí a rozumnejšie hospodárenie s nimi vyžaduje zásadnú zmenu v štruktúre a koncepcii nášho rozpočtu tak, aby jeho jednotlivé položky a jednotlivé programy boli nielen rozumne „poskladané“, ale najmä, aby tieto dávali verný a neskreslený obraz toho, kde a ako sa peniaze z obecnej kasy používajú. Cieľom ostáva ďalšími krokmi v budúcnosti dosiahnuť stav, kedy každý v Lozorne bude aj priebežne aj počas roka môcť sledovať ako jeho obec hospodári.

Každý rozpočet, aj ten náš domáci a aj

ten obecný má dve strany - na jednej strane vždy stoja príjmy, na strane druhej výdaje. Príjmová strana nového rozpočtu odráža v prvom rade skutočnosť, kedy na základe rozhodnutí našej vlády a parlamentu sa obciam a mestám na Slovensku v budúcom roku dostane žiaľ menšia čiastka podielu z výnosu daní z príjmov. Z toho sme pri jeho príprave museli bezpodmienečne vychádzať, ak sme len nechceli predložiť rozpočet nereálny a postavený takpovediac „na vode“. Už len málokomu nie je jasné, že naša dedina potrebuje v najbližších rokoch nevyhnutne investovať do viacerých finančne náročných projektov (cesty, chodníky, budovy, verejné priestranstvá, vodárenská infraštruktúra), že máme v dedine dnes významný in-

pokračovanie na str. 9

dokončenie zo str. 8

vestičný dlh (naliehavo nás dobieha mnohé v minulosti zanedbané alebo opomínané). Popritom potrebujeme vecí nielen priebežne obnovovať alebo opravovať, ale tiež musíme investovať do vecí nových a posúvať tak našu dedinu dopredu. To celé hlavne preto, aby sme dosiahli vyššiu kvalitu obecných služieb a obecnej infraštruktúry a postupne tak naozaj robili z Lozorna aj z tohto pohľadu to najlepšie miesto na život. Preto napriek výpadku financií od štátu bolo potrebné hľadať zdroje financovania inde. Už rok sa vo vedení obce snažíme intenzívne nachádzať zdroje mimo rozpočet (uchádzame sa o rôzne dotácie, granty, príspevky a som rád, že sa nám darí) a počíta s tým aj nový rozpočet, avšak toto žiaľ nestačí. Preto bolo potrebné pristúpiť k takej daňovej reforme, ktorú sme schválili pred pár týždňami a ktorá do rozpočtu obce prinesie chýbajúce zdroje. Na jednej strane tak stojí nepopulárne zvýšenie daní ktoré sme museli spraviť (som rád, že sme naň nielen našli odvahu, ale že sme ho pritom spravili tak, že najzraniteľnejšej skupiny – našich seniorov, invalidov a sociálne odkázaných sa zvýšenie daní vo vzťahu k ich bežnému majetku viac- menej nedotkne). Na strane opačnej stojí naše vedomie zodpovednosti za osud a prosperitu našej obce, ktoré nás núti robiť takéto nie populárne a nie všetkými pozitívne prijímané opatrenia. Zároveň však aj cítime záväzok, že takto získané zdroje nemôžeme prejsť, ale že tieto musia byť bezpodmienečne smerované do rozvoja a majetku Lozorna.

Prijmy

Mix **daňových príjmov** v celkovej výške 2 794 462 eur je v novom rozpočte už taký, že až ich polovicu už budú tvoriť príjmy z miestnych daní a poplatkov, čím sa závislosť Lozorna od financií od štátu zásadne znižuje.

Už v minulom roku sme nastúpili cestu zvyšovania **nedaňových príjmov** obce. Každý kto užíva spoločný obecný majetok pre svoje súkromné účely, pre svoje podnikanie alebo pre svoje ciele musí za takéto užívanie platiť spravodlivú a primeranú odplatu. Postupným nastavením nových nájmov tam kde sa doteraz platilo málo alebo aj vôbec), nových pravidiel pri súkromnom užívaní a používaní obecných statkov a dôslednou kontrolou sa darí tieto príjmy obce zvyšovať.

V tomto trende chceme pokračovať aj v roku 2020, odrazom toho je, že tieto príjmy sú rozpočtované vo výške viac ako 120 000 eur a stávajú sa tak významným zdrojom financovania, ktorý znižuje potrebu ešte vyššieho daňového zaťaženia každého z nás. V tomto trende je nepochybne dobré pokračovať, hospodáriť s majetkom obce ako riadny hospodár musí byť povinnosťou každého, kto prevzal na seba záväzok majetok obce spravovať.

K rozpočtovaným príjmom sa patrí azda tiež uviesť, že nový **rozpočet neráta so žiadanými príjmami z predaja majetku obce**. Aj to je prejavom nového prístupu, kedy chceme dôsledne naplniť záväzok majetok obce nezmenšovať, naopak tento zachovať a ho zveľadiť. Na rozdiel od našich predchodcov už ďalší rozpredaj a privatizáciu obecného majetku neplánujeme a budeme sa im brániť. Ak by aj k predaju prišlo, sme rozhodnutí výnos z neho použiť mimo bežného rozpočtu, t.j. len na obstaranie majetku nového, nikdy nie na bežné výdavky a teda na jednorazovú spotrebu.

Celkové príjmy rozpočtu obce tak ako som ich popísal vyššie budú v budúcom roku činiť spolu cca **3,687 milióna eur** (stojí za to uviesť, že ešte pred rokom boli tieto príjmy o jeden milión nižšie a v takejto úrovni s nimi počítal i zdedený rozpočet na rok 2019, vykonaním opatrení už v priebehu roku sa podarilo tieto príjmy dostať do úrovne cca 3,331 milióna eur).

V príjmovej časti nie sú samozrejme zahrnuté financie, ktoré sa pokúsi obec získať z rôznych grantov a fondov. Ich výška bude závisieť od priebežne vypísaných výziev zo strany rôznych inštitúcií. Pokúsime sa získať maximum. V roku 2019 sa nám v tejto oblasti darilo mimoriadne dobre, čoho výsledkom boli dodatočné príjmy až cca 250 000 eur.

Výdavky

K výdavkovej strane rozpočtu treba uviesť, že v roku 2020 plánuje Obec Lozorno v rámci svojho rozpočtu vynaložiť 3, 683 milióna eur, čo je naozaj až o jeden milión eur viac, ako tomu malo byť podľa rozpočtu schváleného na rok 2019. Z tejto sumy potom **až 831 139 eur budú tvoriť výdavky kapitálové** – teda výdavky do majetku a významných investícií v obci (len pre porovnanie v roku 2018 to bola polovica z tejto

čiasťky a podľa zdedeného rozpočtu to v roku 2019 malo byť ešte menej – nakoniec nebolo, keďže sme hospodárenie obce úspešne otočili už v prvom roku a do kapitálových výdavkov sa podarilo investovať cca 530 000 eur). V tejto súvislosti azda stojí za zmienku, že podstatne nižšie percento rastu sa v roku 2020 predpokladá pri bežných výdavkoch (oproti skutočnosti roku 2019 nárast o cca 10%). A to všetko nateraz bez potreby akéhokoľvek financovania z cudzích zdrojov, teda z úverov alebo pôžičiek, ktoré principiálne neodmietame, ktoré však chceme smerovať do projektov až vtedy, keď už nebude naozaj kde zefektívniť ostatné výdaje. V tomto smere sme a chceme ostať mimoriadne opatrní a konzervatívni.

Výdavky podľa rozpočtových programov

V programe **Riadenie obce** sa musel reflektovať štátom predpísaný nárast mzdových taríf zamestnancov verejnej správy. Ostatné položky bežných výdavkov ostávajú zásadne v úrovni roku 2019 alebo sa znižia, s výnimkou tých, ktoré majú smerovať do lepšej a efektívnejšej správy- najmä správy daní a poplatkov a obecného majetku a do postupného vytvárania predpokladov pre lepší a komfortnejší výkon služieb obecného úradu z pohľadu občana (kapitálová investícia do plánovanej digitalizácie územného plánu obce a do projektovej prípravy z pohľadu občana komfortnejšieho klientskeho centra na obecnom úrade).

V programe **Služby občanom** zahŕňajúcom administratívne služby v oblasti výkonu prenesenej štátnej správy (matrika a stavebný úrad), služby zdravotného strediska a služby cintorínske, sa okrem už spomínaného navýšenia mzdových taríf predpísaného zákonom neráta s významnejším nárastom výdavkov s výnimkou obstarania elektronickej úradnej a informačnej tabule (ktorú obec najmä pre riadne fungovanie stavebného úradu už dlhodobo potrebuje) a zvýšenia čiastky smerujúcej do údržby cintorína a domu smútku.

V programe **Ochrana a bezpečnosť** sa predpokladá okrem riadneho financovania výdavkov súvisiacich s ochranou pred požiarmi (DZH Lozorno) v neznižovanom rozsahu tiež riadne financovanie obecnej polície tak, aby bola zabezpeče-

pokračovanie na str. 10

dokončenie zo str. 9

na jej lepšia funkčnosť a aby peniaze vynaložené na tento účel priniesli naozaj viac poriadku a viac bezpečnosti pre Lozorno. V minulom roku uskutočnená personálna zmena vo vedení má za dôsledok, že rozpočet pre rok 2020 už bol vytvorený v úzkej súčinnosti s novým náčelníkom, pričom sa v rozpočte vyčlenili prostriedky na investície do vylepšenia materiálnych podmienok činnosti obecnej polície – najmä do zlepšenia vybavenia a štandardu, do kompetencie a vzdelávania jej príslušníkov, ale tiež do dlhodobého zanedbávaného riadneho vstrojenia.

Významným programom sa tiež stáva program **Odpadové hospodárstvo**. Nový rozpočet vychádza z princípu, že základným zdrojom jeho financovania je miestny poplatok za komunálny a drobný stavebný odpad. Podstatnou časťou výdavkov v tejto oblasti sú výdavky na zber a likvidáciu odpadu samotného - platby dodávateľom (vývoz komunálneho odpadu, odvoz stavebného odpadu), poplatky prevádzkovateľom skládok – FCC Zohor a ALAS Vysoká pri Morave, ale najmä tiež vysoké poplatky a v roku 2020 opäť vyššie odvody platené štátu (do environmentálneho fondu) za uloženie odpadu na skládku. Keďže sme si vedomí výziev, ktoré pred obec stavia nová už prijatá a pripravovaná odpadová legislatíva, počíta rozpočet aj s dôslednou prípravou na ňu – prostriedky v rozpočte sa vyčleňujú na nové označenie (čipovanie) zberných nádob ako s prvým krokom k adresnému vymeriavaniu poplatkov, i na ďalšie investície do nového obecného kompostoviska tak, aby sme zvládli aj zber bioodpadu, ktorý sa zrejme stane povinnosťou.

Logicky jedným z najdôležitejších rozpočtových programov sa stáva program **Prostredie pre život**. Tento program je program s najintenzívnejším nárastom objemu v ňom rozpočtovaných výdavkov, a je tak aj prejavom vôle a odhodlania tohto vedenia obce naplniť skutkami volebné sľuby. V časti týkajúcej sa správy a údržby verejnej zelene sa okrem úrovne financovania služieb z roku 2019 navyšuje položka financovania nákupu sadbového materiálu, ktorá má garantovať realizácie nových výsadiieb vo väčšom rozsahu ako tomu bolo doteraz a rozpočet počíta s dofinancovaním projektových prác ohľadom revitalizácie parčíka pri pošte. V časti

týkajúcej sa verejného osvetlenia sa ráta nielen s vyšším financovaním štandardnej údržby nášho verejného osvetlenia, ale tiež s plným financovaním veľkého projektu nového osvetlenia v tej časti obce, v ktorej v budúcom roku bude prebiehať uloženie elektrického vedenia do zeme (Staničná - Zvončínka ulica). Zároveň sa s menšou čiastkou ráta tiež pre doplnenie vianočného osvetlenia. Najvýznamnejšou mierou sa však na raste investícií podieľa kapitola týkajúca sa miestnych komunikácií. Tu okrem navýšenia čiastok na bežnú údržbu sa počíta s prípravou a realizáciou rekonštrukcie cesty na ulici Družstevná (cca 35 000 eur), s financovaním projektových a prípravných prác ohľadom plánovaného chodníka na ul. Vendelínska cca 10 000 eur) a s pokrytím nákladov na projektové a prípravné práce pre budúcu rekonštrukciu a modernizáciu Zvončínkej ulice (cca 25 000 eur). Najvýznamnejšou položkou rozpočtu obce a aj najvýznamnejšou obecnou investíciou v roku 2020 však bude pokračovanie v príprave a spustenie realizácie modernizácie Karpatskej ulice, na ktorú rozpočet počíta s čiastkou viac ako 550 000 eur (len pripomínam, že v roku 2019 už bolo na tento projekt vynaložených viac ako 50 000 eur na prípravu celého projektu). Za zmienku azda stojí, že takúto veľkú investíciu a projekt v tomto rozsahu obec Lozorno ešte nerealizovala. Kapitálové investície do ciest a komunikácií dosiahnu v budúcom roku viac ako 70% všetkých investícií, čo je nepochybne jasným a zreteľným prejavom toho, aký veľký význam tejto dlhodobu potrebnej infraštruktúre vo vedení obce prikladáme.

Druhým najvýznamnejším programom obecného rozpočtu čo do objemu prostriedkov, ale i významu je program **Vzdelávanie**. V tomto sa tak ako doteraz ráta s úplným presunom všetkých prostriedkov, ktoré obec získa na túto oblasť od štátu prostredníctvom normatívov (t.j. obec Lozorno nezadrží z týchto prostriedkov ani jedno euro a na rozdiel od mnohých iných obcí, poskytne všetky na účel, na ktorý majú slúžiť a rozdelí ich na 100% školám a školským zariadeniam). Navyše obec Lozorno ráta aj v roku 2020 s výrazným dofinancovaním miezd a nákladov na prevádzku v ZŠ a vlastných školských zariadeniach z vlastnej obecnej kasy, keďže od štátu poskytnuté prostriedky na to jednoducho nepostačujú. Cieľ kvalitného vzdelávania na tunajšej škole pre naše deti a

poskytovania našim deťom maximálne možného, sa tak aj v roku 2020 odráža v rozpočte bez akýchkoľvek výhrad. V oblasti investícií sa pre budúci rok vyčleňujú prostriedky pre projektovú prípravu rozšírenia a dostavby ZŠ ako aj pre financovanie moderného bezbariérového prístupu do školy (z veľkej časti financované zo získaného grantu MŠV-VaŠ SR za spolufinancovania obcou).

Opomenutým neostáva ani program **Sociálne služby**. V plnom rozsahu rozpočet zahŕňa financovanie doterajšieho rozsahu sociálnych služieb pre našich seniorov, handicapovaných a odkázaných – prevádzka denného centra, obedy, výkony opatrovateliek tak budú garantované tak ako doteraz a všetky zvýšené tarify budú riadne vykryté. Ako bolo so zástupcami seniorov v obecnej rade dohodnuté, bude v budúcom roku obcou zabezpečená, spracovaná a odfinancovaná komplexná analýza ďalšieho postupu vo veci budovania budúceho senior centra, pre čo rozpočet počíta s čiastkou až 12 000 eur. Rovnako je v tomto programe zabezpečený nový obecný príspevok na dieťa, tak ako ho schválilo obecné zastupiteľstvo.

Program **Podpora kultúry** ráta s výdavkami na úrovni cca 135 000 eur. Okrem financovania bežnej kultúrnej prevádzky a tradičných i nových kultúrnych podujatí a akcií (na najvýznamnejšiu z nich – Sviatok hudby sa ráta s príspevkom až vo výške 12 000 eur) je v rozpočte zahrnutá aj investícia do nového pódia v CK vo výške 10 000 eur.

Rozpočtové zdroje budú tiež smerovať do **podpory športu**. V príslušnom programe sa ráta s výdavkami vo výške skoro 170 000 eur. Okrem bežnej prevádzky športového areálu (ktorý obec prevzala do vlastnej správy v roku 2019 po tom, ako ho obci neplánovane odovzdal predchádzajúci nájomca a užívateľ), ktorá je aj vzhľadom na nedobrý technický stav väčšiny objektov v ňom mimoriadne finančne náročná, sa v tejto časti rozpočtu ráta sa výdavkami na dofinancovanie tartanovej dráhy v areáli ZŠ (10 000 eur), projektovú dokumentáciu cyklotrasy, s peniazmi na doprojektovanie a realizáciu ihriska Pri kaplnke a jeho prepojenie novou lávkou cez potok so športovým areálom (48 000 eur rozpočtu, 8 000 eur z dotácie z Úradu vlády SR) ako aj s peniazmi

pokračovanie na str. 11

dokončenie zo str. 10

na nutnú projektovú prípravu a prvú etapu rekonštrukcie elektroinštalácie v budove ŠK ktorá je v havarijnom stave (7 000 eur).

Ako je aj z tu uvedeného zrejme (a formát tohto spravodaja a príspevku neumožňuje podrobnejší a hlbší prienik

do celkovej filozofie rozpočtu a bližšiu analýzu jeho ďalších významných položiek), nový rozpočet obce Lozorno by mal byť prejavom skutočnosti, že súčasné vedenie obce si je vedomé svojej zodpovednosti za ďalší rozvoj a napredovanie Lozorna. A práve schválený rozpočet je odrazom vôle po činoch, ktorá dnes u nás vládne, je výrazom ambícií posúvať našu dedinu vpred,

prejavom odvahy robiť i nepopulárne rozhodnutia, ale aj zrkadlom zodpovednosti a nášho odhodlania popasovať sa s mnohými problémami a projektami tak, aby Lozorno bolo aj v budúcom roku lepším miestom pre život všetkých jeho obyvateľov.

Ladislav Krechňák, poslanec OZ/ Spoločne pre naše Lozorno, zástupca starostu

Zmeny v nakladaní s odpadmi a v poplatkoch za komunálny odpad

Dňa 11. decembra schválilo obecné zastupiteľstvo dve nové VZN, ktoré menia systém evidencie poplatníkov, nakladania s odpadmi, zavádzajú nové označenia nádob a taktiež menia súvisiace poplatky. Zmeny sa týkajú takmer všetkých, ktorí v Lozorne bývajú alebo vlastnia či užívajú nehnuteľnosť. Odporúčam preto detailne si prečítať tento článok každému obyvateľovi Lozorna.

Dôvody navýšovanie poplatkov za odpad

Zrejme ste už takmer všetci zaregistrovali vlnu zvyšovania daní aj poplatkov za komunálny odpad po celom Slovensku. Toto konanie je priamym dôsledkom opatrení aktuálnej vlády, ktorej po prijatí opatrení typu „obedy zdarma“, vlaky zdarma, vianočné príspevky a podobne, chýbajú stá miliardy eur v rozpočte. Mnoho aktivít, ktoré by za bežných okolností mal zabezpečovať štát, tak potom prenáša na bedrá miest a obcí, ktoré to následne musia preniesť na svojich občanov a podnikateľov. V prípade nakladania s odpadmi sa situácia zmenila asi najradikálnejšie. **Hlavné dôvody navýšovania poplatkov za odpad sú nasledovné:**

1. Od marca 2019 štát zaviedol odvody do environmentálneho fondu. Tie sú pre mestá a obce rôzne a závisia od dosahovanej miery vytriedenia odpadu. Vláda určila poplatky nasledovne:

Obec Lozorno mala úroveň triedenia v roku 2018 vo výške len necelých 17%. V roku 2019 tak musela obec povinne odvádzať do envirofondu sumu 12 eur za každú tonu komunálneho odpadu. V roku 2020 to bude až 24 eur za každú tonu komunálneho odpadu! V roku 2019 tak musela obec do envirofondu odvieť cca 15 000 eur, v roku 2020 to bude takmer 30 000 eur.

2. Zvyšovanie cien za odvoz odpadu - dodávateľom v prípade komunálneho odpadu pre Lozorno je spoločnosť TEKOS. Tá v novembri v súlade s doteraz platnou starou zmluvou požadovala navýšenie cien na rok 2020 až o 60%! Starosta následne po dvojnásobných rokovaniach dohodol konečné medziročné navýšenie cien vo výške 25%. V tomto smere dôjde v budúcnosti určite aj k ďalšiemu výraznému rastu cien, nakoľko novela zákona o odpadoch zavádza povinné väznenie odpadu na autách zabezpečujúcich jeho odvoz (potrebné nakúpiť zariadenia, v niektorých prípadoch vymeniť nevyhovujúce staré autá, na ktorých nie je možné zariadenie inštalovať). Vedenie obce pritom väznenie a adresné fakturovanie podporuje, nakoľko platenie podľa hmotnosti odpadu je zrejme ten najspravodlivejší model pre každého.

3. Zvyšovanie cien za skládkovanie odpadu - takmer každoročne sa navyšujú ceny za tonu uloženého odpadu na skládku. Tu ešte len začne byť situácia naozaj kritická. V novembri schválila vláda novelu zákona o odpadoch, ktorá vstúpi do platnosti od januára 2021. K nemu vydala oficiálne vyjadrenie Asociácia podnikateľov v odpadovom hospodárstve, ktorá poukazuje na zásadné finančné nároky súvisiace s týmto zákonom. Ide najmä o novinku - povinnú úpravu odpadov pred ich zneškodnením na skládkach odpadov (fyzikálna, biologická, chemická alebo tepelná úprava - potrebné investície do nových zariadení).

To iste bude mať zásadný vplyv na cenu za uloženie odpadu na skládku. V prípade skládkovania sa situácia zhoršuje aj v dôsledku klesajúcej kapacity skládok. V posledných rokoch polícia odhalila a zatvorila v okolí Bratislavy niekoľko čiernych skládok. A nové skládky alebo rozširovanie existujúcich je v nedohľadne (Bratislava má výhodu, nakoľko má spaľovňu odpadu), resp. vzhľadom na platnú legislatívu nereálne. Kapacita existujúcich skládok tak dramaticky klesá a je možné, že už o niekoľko rokov nebude v blízkom okolí kam komunálny odpad ukladať a odpad bude potrebné voziť na veľké vzdialenosti. Riešením by bolo budovanie spaľovni, to sú však investične, environmentálne i časovo náročné projekty na realizáciu a cena za spaľovanie v nich tak tiež nebude nízka. Kolotoč zvyšovania cien sa už teda začal a v ďalších rokoch sa bude bohužiaľ len zrýchľovať.

4. Obec je povinná zo zákona kryť všetky náklady na odpad z poplatkov - podľa zákona všetky náklady súvisiace s nakladaním s odpadmi, vrátane nákladov na zberný dvor a kompostovisko, majú byť kryté z miestnych poplatkov

Položka	Úroveň vytriedenia komunálneho odpadu x [%]	Sadzba za príslušný rok v eurách . t ⁻¹		
		2019	2020	2021 a nasledujúce roky
1	$x \leq 10$	17	26	33
2	$10 < x \leq 20$	12	24	30
3	$20 < x \leq 30$	10	22	27
4	$30 < x \leq 40$	8	13	22
5	$40 < x \leq 50$	7	12	18
6	$50 < x \leq 60$	7	11	15
7	$x > 60$	7	8	11

pokračovanie na str. 12

dokončenie zo str. 11

za odpad. V roku 2020 to bude podľa predbežných prepočtov suma takmer 220 000 eur. Nové poplatky sú navrhnuté tak, aby tieto náklady pokryli.

Z uvedených dôvodov, ktoré v priebehu dvoch rokov zvyšujú náklady na odpadové hospodárstvo na dvojnásobok oproti roku 2018, bolo obecné zastupiteľstvo nútené schváliť medziročne navýšenie cien o cca 35%. Pritom z uvedených informácií je objektívne zrejmé, že k navyšovaniu bude musieť dôjsť takmer s istotou aj v ďalších rokoch. V porovnaní napríklad s obcou Jablonové má Jablonové síce mierne nižšie poplatky za odpad, avšak v obci Jablonové sa odpad odváža len každý druhý týždeň. Týmto spôsobom sa síce dajú ušetriť pomerne významné náklady, ale keďže až 40% občanov Lozorna využíva vývoz odpadu každý týždeň, považujeme zatiaľ úvahy týmto smerom za irelevantné. K poplatkom už len zdôrazním, že všetky sú, aj v budúcnosti budú účelovo použité výlučne na náklady súvisiace s nakladaním a likvidáciou odpadov. Výšku poplatkov nájdete na stránke obce, pripájam sem zjednodušenú webovú adresu: bit.ly/Lozorno-odpady

Čo s tým môže obec a my všetci urobiť?

TRIEDENIE odpadu. To je najdôležitejšia vec, ktorú máme všetci v rukách a môžeme ňou priamo ovplyvniť náklady, a tým aj poplatky za komunálny odpad. A tentoraz to už nie je klišé, teraz už poctivá separácia znamená reálne peniaze, ktoré ňou dokážeme ušetriť a nie len pomôcť prírode - i keď to by mal byť samozrejme náš primárny cieľ a mali by sme zanechať našim deťom prostredie, v ktorom dokážu dôstojne a zdravo žiť. V posledných cca 2 rokoch bola dvakrát realizovaná analýza odpadu náhodne vybraných kontajnerov. Výsledky už boli v tomto periodiku publikované. Podstatné je, že približne až polovicu tvoril bioodpad, ďalšia významná časť sa dala separovať. Potenciál na zlepšenie je teda veľký.

Ak by napríklad nikto z nás nedával biologický odpad do kontajnerov, náklady by klesli o desiatky tisíc EUR, čo by sa samozrejme odrazilo aj vo výške poplatkov.

Z tohto dôvodu obec pristúpila v roku

2019 k budovaniu ozajstného **obecného kompostoviska** (vedľa Elektro Haramia na Železničnej ulici). To, ktoré fungovalo v areáli poľnohospodárskeho družstva, sa nedalo nazvať kompostoviskom, keďže tam ukladaný bioodpad sa v minulosti z veľkej časti nespracovával na kompost, ale vyvážal do prírody v okolí...

Na podporu separácie vedenie obce dohodlo s dodávateľom odvozu separovaného odpadu dve veci:

a) zvýšenie frekvencie vývozu separovaných plastov od januára na každé 3 týždne (doteraz 1x za mesiac)

b) možnosť triediť do 240 litrových nádob, nie iba do vriec ako doteraz (nádobu si môžete objednať na OÚ za výhodnú cenu).

Pre zvýšenie percenta vytriedeného odpadu by obci pomohlo aj **triedenie kovového odpadu**. V tomto smere obec plánuje v roku 2020 vyskúšať 2-3 jednorazové zbery tohto odpadu od občanov. Kov má totiž vysokú hmotnosť a môže výraznejším spôsobom prispieť k celkovej hmotnosti separovaného odpadu a tým aj zvýšeniu miery triedenia (od ktorej sa zase odvíjajú štátom stanovené poplatky). V tomto smere vyvíjame aj o súčinnosť podnikateľov na území obce - stačí obci doručiť potvrdenie zberného dvora vykupujúceho kovy o tom, že bol prijatý odpad z územia obce Lozorno.

Ďalej **obec plánuje v roku 2020 realizovať verejné obstarávanie** na dodávateľa odvozu komunálneho odpadu od januára 2021. Hlavnými cieľmi bude predbežné zabezpečenie váženia nádob pri zbere, elektronická evidencia (čipy alebo iné označenia na kontajneroch) a samozrejme cena za odvoz a likvidáciu odpadu.

Práve kvôli poriadku v evidencii a príprave na uvedené verejné obstarávanie, ale aj kvôli potrebe urobiť konečne poriadok v evidencii poplatníkov a platení za odpad, obec plánuje začiatkom roku 2020 vydať nové označenia pre odpadné nádoby. Označenie vydáva obecný úrad na základe oznámenia vzniku alebo zmeny poplatkovej povinnosti. **Bez nového označenia nebude nádoba po 1.3.2020 vyprázdnená!**

Zavádza sa tiež dôležitá zmena v evidencii poplatníkov za odpad:

POZOR - zmena v evidencii poplatníkov!

Poplatníkom za komunálny odpad je:

a) fyzická osoba, ktorá má v obci Lozorno trvalý alebo prechodný pobyt, alebo ktorá je na území obce Lozorno oprávnená užívať alebo užíva byt, nebytový priestor, pozemnú stavbu alebo jej časť alebo objekt, ktorý nie je stavbou, alebo záhradu, vinicu, ovocný sad, trvalý trávny porast na iný účel ako na podnikanie, pozemok v zastavanom území obce okrem lesného pozemku a pozemku, ktorý je evidovaný v katastri nehnuteľností ako vodná plocha (ďalej len „nehnuteľnosť“),

b) právnická osoba, ktorá je oprávnená užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce Lozorno na iný účel ako na podnikanie,

c) podnikateľ, ktorý je oprávnený užívať alebo užíva nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na území obce Lozorno na účel podnikania.

Ak viacero poplatníkov podľa odseku 1. písm. a) žije v spoločnej domácnosti, plnenie povinností poplatníka môže za ostatných členov tejto domácnosti na seba prevziať jeden z nich.

Každý poplatník je povinný sa do 31.1.2020 riadne zaregistrovať, registračné tlačivá sú distribuované do schránok a k dispozícii na obecnom úrade. Zaregistrovať sa je možné aj elektronicky.

Poplatníkmi za odpad budú teda aj mnohí tí, ktorí doteraz nimi neboli a využívali tak nedokonalosť našich obecných predpisov či evidencie poplatníkov a nádob.

Okrem spomínaných opatrení sa v **lokalite Košariská** s ohľadom na dopravnú nedostupnosť a náklady s tým spojené zavádza vrecový zber komunálneho odpadu, pričom tieto sa odovzdávajú na zbernom dvore. Na zbernom dvore sa taktiež zavedie možnosť zaplatiť za drobný stavebný odpad aj prostredníctvom poplatkovej SMS správy, aby občania nemuseli kvôli tomu navštevovať osobne obecný úrad.

Ing. Ľubomír Jochim,
poslanec a člen obecnej rady

Zimný čas s Lozorňáčkom

Vonkajšie aktivity majú počas zimného obdobia útlm a tak, aby rodinky mali o zábavu postarané, počas posledných týždňov roku 2019 sme naozaj nezapali na vavrínoch.

Začiatkom novembra sme si spestrili sobotný večer **1. rodinnou zábavou s Lozorňáčkom**. Deti mali možnosť poriadne sa vyšantiť a zakrepčiť si aj spolu s rodičmi. Pre rodinky boli pripravené veselé hry, ale i tombola či vtipné kvízy. Tak sme si výborne zatancovali až sa nám ani skončiť nechcelo. Za ceny do tomboly ďakujeme CK Lozorno (lístky na detské divadlo), rodine Spáčilovej za úžasnú chutnú tortu a Tiborovi Véghovi za mini rodinné fotenie.

Martin na bielom koni do Lozorna v novembri ešte nedorazil, počasie bolo v tomto mesiaci nesmierne štedré. O to viac sme sa mu potešili, keď celé rodinky vyrazili na **lampiónový sprievod**, ktorý sa tešil nesmierne vysokej účasti. Po detskom divadielku si detičky ozdobili lampióny a pochutnali si na dobrotách, ktoré pripravili šikovné maminy. Na záver lampiónového sprievodu sa detičky tešili z prskaviek a ohňostroja.

Pred vianočným obdobím býva zvykom prevetvať si skrine a tak sme využili túto možnosť a pripravili pre dámy **dámsku swap (výmennú) burzu**. Nielen dámy, ale i slečny prispeli svojím nevyužitým šatstvom, ktoré priniesli na burzu. Zároveň si mohli vziať iné oblečenie, či knihy, šperky, ktoré ostatné dámy už nevyužívajú. Počas burzy sme si pochutnali aj na dobrotách, ktoré ženy priniesli. Vďaka patrí vidieckemu obchodu FarmaRynk, za ich štedrý dar na stôl s občerstvením. Po úspechu dámskej swap burzy sa konala i **detská swap burza** koncom novembra. Oblečenie, ktoré z oboch swap búrz zostalo sme darovali komunitným centrom a prispeli na verejnú zbierku.

Ani v Lozorňáčku nezabúdame na to, že sa blížila tie najkrajšie sviatky a preto sme aj tento rok pripravili pre rodiny **vianočné fotenie**. K obdobiu adventu v našej obci nezmazateľne patria aj **vianočné trhy**. I tento rok bol Lozorňáček ich súčasťou. Detičkám sme ponúkli možnosť kreatívne sa vyžiť a tie neotáleli a zdobili si medovníčky, vianočné pohľadnice a plastelínovali. Vianočné ozdoby, ktoré si deti vyrobili, putovali na živý vianočný stromček. Pre návštevníkov si Lozorňáček pripravil ekobalíčky, ktoré obsahovali plátenej vrecká na potraviny, odličovacie bavlnené tampóny a malé uteráky. Všetky tieto výrobky ušila zo zbytkových látok p. Eva Kováčová, ktorej ďakujeme za trpezlivosť a veríme, že darované ekobalíčky si nájdú svoje miesta v domácnostiach.

K „Lozorskému všelico“ patrí i tradičná **súťaž o najkrajšiu fotografiu**, tentoraz na tému „Zima cez objektív“. Do súťaže prispeli občania krásnymi zamrznutými fotografiami, z ktorých víťaznú, s najvyšším počtom hlasov, získala Mikuláška Abelová s fotografiou švajčiarskych Álp.

Aký by to bol dedinský jarmok bez pravých domácich koláčikov. Súčasťou vianočného všelico bola i **súťaž o najlepšie vianočný koláč**. I keď to znie neuveriteľne, vyhral super zdravý čokolafuľový koláčik, ktorý naozaj chutil vynikajúco. Gratulujeme Barborke Ondrušovej k 1. miestu a prajeme jej nech jej to stále takto skeve „vypeká“. Koláčik je na prípravu jednoduchý, vyskúšajte, recept nájdete na internete pod názvom „Čokoládový koláč absolútne bez výčítiek“.

V predvianočnom období sa i obyvatelia Lozorna zapojili do zbierky „**Kolko lásky sa zmestí do krabice od topánok?**“ Projekt je určený pre seniorov v

domovoch dôchodcov a sociálnych zariadení. Spolu sme odovzdali krásne vyzdobené balíčky pre seniorov, pre babičky i deduškov, v ktorých boli zabalené krížovky, ponožky či iné drobnosti. Ešte raz všetkým ďakujeme za zapojenie a prípravu darčiekov do krabičky, ktorým sa seniori veľmi, veľmi potešili. Dary putovali do Domova dôchodcov v Stupave a v Senici.

Pripravujeme pre vás:

Január – kurz pre detičky, „**Cvičenie s detičkami**“ od 8. januára, každú stredu doobeda v CK Lozorno. Pre loziace detičky od 9.00-10.00 a pre chodiace detičky do cca 2,5 roka od 10.00-11.00. Prihlasovanie mailom: lozornacek@gmail.com, 0915 744 911

Január/Február

„**Kurz kváskovania**“ – príprava chutného chlebička, ktorý si sami pripravíte a odnesiete domov pre svojich najbližších. Na kurze získate všetky potrebné informácie k pečeniu kváskového chleba. Termín upresníme.

„**Kurz výroby eko obrúskov**“ – výroba eko obrúskov z včelieho vosku.

Pre aktuálne informácie môžete sledovať Lozorňáček na facebooku (Lozornacek).

Lozorňáček vám do nového roku praje to, čo človek najviac potrebuje – zdravie, to, čo márne hľadá – šťastie a to, čo mu najviac chýba – lásku.

Text a foto: Gabika Ulehlová

Zrnká spomienok materskej školy

Predtým, ako k nám zavítal čarovný a vianočnými aktivitami ovenčený december, prežili deti hudobný koncert pod názvom **O zvedavom ježkovi**. Putovaním zvedavého ježka priblížili profesionálni hudobníci deťom svet hudby a melódie. Stretnutie ježka s ostatnými lesnými zvieratkami vnímali pomocou hudobných nástrojov. Cez farbu, výrazné kontrasty v hudbe – vysoké i nízke tóny, dynamické zmeny, tempo a rytmus charakterizovali jednotlivé zvieratká. Počas koncertu hrali hudobní majstri sólovo i v zoskupení dvoch hudobných nástrojov hrajúc na tube a elektronickom klavíri. Na vyzvanie deti reagovali na počúvanú hudbu pohybom a vyjadrovali obsah a charakter hudby. Hudobnou rozprávkou si rozvíjali vzťah k hudbe, pohybovú kultúru a tvorivosť.

V rámci tematického celku „Ja a svet práce“ deti **navštívili ZŠ v Lozorne**, prvé triedy, školskú kuchyňu a poštu. Ďakujeme za prijatie, vďaka ktorému mali možnosť zážitkovým učením a priamym pozorovaním poznávať profesiu učiteľky v prvej triede, kuchárku v školskej jedálni, pracovníčok za priehradkou na pošte a obsah ich pracovnej náplne. Vnímali prostredie školského dvora, prvej triedy, kuchyne i pošty. Stretli sa s bývalými škôlkármi. Pozorovali ich prácu a učenie. Ocenili možnosť vidieť ich pri práci a pre všetkých vyrobili malý darček. Prváčikom záložku do knihy a ostatným srdiečko na spajdlíčke.

V čase, kedy sa na triedach edukačné aktivity zameriavali na oboznamovanie sa s lesom a deti prostredníctvom činností a hier poznávali jeho prostredie a rozlišovali stromy, sme s radosťou prijali pozvanie od starostu obce p. Tvrdoňa. Na športovom ihrisku sa práve **vysádzali nové stromy**. Naša škôlka a všetci škôlkári v nej ten deň vysadili dva stromčeky. Prostredníctvom edukácie deti priebežne počas roka vnímajú, aké významné miesto majú stromy v našom životnom pro-

stredí. Svojou účasťou sme prispeli k skrášleniu športového areálu a zlepšeniu životného prostredia. Za snahu a záujem na záver dostali všetci sladkú odmenu.

Plánovaná jesenná vychádzka nám nevyšla pre daždivé počasie. Náhradnú sme uskutočnili s triedou motýlikov, kuriatok a lienok. **Navštívili sme zmiešaný les** polohou najbližšie k MŠ. Bolo bezvetrie a tak sme si bezpečne mohli užít krásu jesenného lesa. Farebnosť lesa bola nádherná, pozorovali sme vplyv aktuálneho počasia na lesné prostredie, koberce opadaných listov pod stromami, objímali sme stromy, našli zopár hříbov. Počasie nám prialo a tak sme vnímali rozmanitosť jeho živej prírody a rozvíjali si návyky kultúrneho a environmentálneho správania sa v lese.

Čas adventu je u nás už tradične plný predvianočných aktivít. Deti v triedach **vyrábali mikulášske a vianočné predmety, ozdoby** a výrobkami si zdobili svoje šatne, chodby a prostredie tried. Každá trieda si **zdobila svoj vlastný vianočný stromček**. Všade okolo nás sme chceli mať všetko „vianočné a sviatočné.“

Výber 5-6-ročných detí **vystúpil s pásmom Vianočná tržnica** v CK Lozorno pre Jednotu dôchodcov Slovenska na ich mikulášskom posedení i na vianočných trhoch „Lozorské všelico“.

Medzi deti **prišiel anjelič s čertom** a svojou čertovsky zábavnou etudou si hneď získali všetky deti. **Dedko Mikuláš** priniesol deťom vytúžené balíčky. Nerozdával ich sám. Jeho priatelia anjelič a čertík mu pri tom pomáhali. Počas rozdávania sa deti dobre zabávali a Mikuláš všetkým deťom, ktoré ho obdarovali básničkou alebo pesničkou, daroval balíček.

pokračovanie na str. 15

dokončenie zo str. 14

Dva týždne pred Vianocami voňalo prostredie celej škôlky vanilkou a škoricou. Deti spolu s učiteľkami si v triedach chystali cesto a piekli medovníčky.

Prípravu a pečenie vianočných oblátok si deti pozreli na prezentácii a šikovný dedko Tomáška a Kristiánka Salaya ich pre deti napiekol. Vo sviatočnej atmosfére a ochutnávaním tejto vianočnej pochúťky s medom sme si pripomenuli jeden z ďalších symbolov Vianoc, ktorý nechýba na žiadnom štedrovečernom stole a podľa tradícií prináša do rodín hojnosť a zdravie.

I tento rok sme si na Luciu s deťmi priblížili starodávny zvyk. Dievčatá oblečené do bielych plachiet vymetali malými metličkami z prútia zlé sily z kútov. Chlapci ich sprevádzali zvukmi ľahko ovládaných hudobných rytmických nástrojov.

Pred vianočnou besiedkou zahráli 5-6-ročné deti ostatným prítomným škôlkárom scénu Vianočná tržnica s atmosférou odohrávajúcou sa na trhovisku.

Vianočná besiedka sa niesla v kresťanskom duchu. Obraz čarovných Vianoc a ich symboliku sprostredkoval deťom anjeliak so zázračným batohom, ktorý deti celou besiedkou sprevádzal. Dramatickým stvárnením spoznali príbeh narodenia Ježiška. Po jeho odznení odkryli prvé tajomstvo – malého Ježiška spiaceho pod stromčekom na slame. Spoznali tajomstvo vzniku krásnych vianočných kolied a niektoré si i vypočuli alebo zaspievali. Prežívaním symboliky Vianoc a scenára besiedky sme nezabudli ani na vlastnoručne vyrobené medovníčky a pochutnali si na nich. Putovaním hviezdy Zvedavky po oblohe a vnímaním jej príbehu sme si postupne spomenuli na chorých, osamelých, tých, ktorí žijú v krajinách, kde sú nepokoje, na svojich kamarátov a najbližších. Pri zapálených sviečkach sme postupne všetkým želali zdravie a pokoj. Trieda kuriatok prispela scénkou o vianočných želaniach a priblížila im ich vlastné detské túžby a priania. Posledným odkrytým tajomstvom boli samotné darčeky čakajúce pod stromčekom. Hudobno-dramatické pásmo končilo rozdávaním darčiekov. Na záver besiedky nám anjeliak všetkým prial krásne Vianoce. Aby sme nielen na Vianoce ale i v novom roku zdravie a lásku mali a stále sa na seba pekne usmievali. Lúčili sme sa so želaním, nech v našich rodinách i všade okolo vládne šťastie a pohoda.

Soňa Ščepánová, foto: archív MŠ Lozorno

Vianočný bazár v základnej škole

Vo štvrtok 12. decembra sa v našej škole uskutočnilo podujatie s osvedčenou tradíciou. Áno, hádate správne – je to Vianočný bazár. Boli ste sa pozrieť aj vy? Ak nie, nevadí. Trochu vám jeho atmosféru priblížime.

Žiačky a žiaci prvého aj druhého stupňa sa na toto podujatie chystali už pár týždňov vopred. Na hodinách nielen výtvarnej výchovy sa to len tak hemžilo vianočnými ozdobami, pohľadnicami, stromčekmi či girlandami. Cez prestávky ste mohli stretnúť žiakov ako nacvičujú tančeky, piesne, či spolu s pánom školníkom zdobia chodbu školy svetielkami, ktoré vytvorili tú pravú vianočnú atmosféru.

Prípravy trvali až do štvrtka poobede, kedy sa bazár slávnostne otvoril. Žiaci druhého stupňa predávali svoje výrobky i výrobky drobcov na 1. stupni. A že si teda bolo z čoho vyberať! Veď posúďte sami.

Hladné žalúdky nám zas naplnili milí rodičia, ktorým patrí veľké poďakovanie. Vianočný punč, toasty či vafle s rôznymi polevami a šľahačkou chutili naozaj skvele.

Ale to nebolo všetko. Piataci a detičky z prvého stupňa si pripravili vianočné vystúpenia, kde nechýbala choreografia mažoretiek SOFFI Lozorno, tanečná choreografia, anglické i slovenské koliedy v podaní piatakov a rovnako sa nám predstavil zbor SUPERAR, ktorý aktívne

pôsobi na našej ZŠ aj v rámci hodín hudobnej výchovy na 1. stupni.

Celé podujatie sa nieslo v príjemnej atmosfére, v pozadí zneli tóny kolied, rozvoniavala škoricica (a skvelé vafle), jednoducho – zažili sme krásny spoločný predvianočný podvečer a už sa tešíme, kedy sa uvidíme nabudúce. Tak čo, prídete aj vy?

Text: Michaela Maličká, foto: archív ZŠ

Žiaci základnej školy v Lozorne pomáhajú vytvárať Bioprofily miest a obcí na Slovensku

Spolufinancované z programu Európskej únie Erasmus+

Projekt Bioprofily – Implementácia praktickej environmentálnej výchovy do škôl je spolufinancovaný z programu Európskej Únie Erasmus+. Číslo zmluvy: 2018-1-SK01

BIOPROFILY – Príklady praktickej environmentálnej výchovy na školách - medzinárodný monitoring na ktorom sa zúčastňujú štáty Španielsko, Taliansko, Anglicko, Slovensko. Účastníci zo 4 krajín monitorujú témy environmentálnej výchovy a aktivizujúce metódy jej výučby.

Naša škola monitoruje kvalitu životného a ľudského prostredia prostredníctvom dvoch indikátorov: „Produkcia skleníkových plynov (CO₂)“ a „Vystavenie obyvateľstva hluku“

Produkcia skleníkových plynov (CO₂)/Znečistenie ovzdušia

Oxid uhličitý (CO₂) je bezfarebný nehorľavý atmosférický plyn. Produkujú ho ľudia, zvieratá i rastliny v procese dýchania. Problém nastáva pri jeho nadmernej produkcii, vznikajúcej najmä pri spaľovaní fosílnych palív ako uhlie, ropa a zemný plyn. Významný podiel na spaľovaní fosílnych palív majú dopravné prostriedky ako napríklad lietadlá, autá, kamióny, lode či autobusy. V priebehu posledných desaťročí sme vyprodukovali také veľké množstvo CO₂, že jeho objem vytvoril neviditeľnú vrstvu, ktorá zadržiava teplo v atmosfére a spôsobuje globálne otepľovanie. Tento proces sa nazýva skleníkový efekt. Dôsledkom sú klimatické zmeny, ktoré začínajú byť čoraz väčším problémom, preto je najvyšší čas konať.

Realizácia prvého indikátora CO₂:

Pomocou mapových portálov žiaci zistili dĺžku trasy pre jednotlivé dopravné prostriedky, ktoré na trase do a zo školy využili. Zistené informácie o množstve CO₂ v g/km zaznamenávali do záznamových kariet. Na základe dĺžky trasy a použitého dopravného prostriedku

žiaci vypočítali množstvo emisií, ktoré vyprodukovali za dva a za šesť týždňov. Výsledky produkcie skleníkového plynu CO₂ navzájom porovnali. V rámci indikátora CO₂ žiaci zrealizovali vlastnú aktivitu, kedy sledovali počet áut v limitovanom čase a počet osôb sediacich v nich s dôrazom na jednu osobu prepravujúcu sa samu v aute a vypočítali celkové množstvo vyprodukovaného CO₂.

Príklady vypočítania produkcie CO₂:

1. Pešia chôdza/bicykel – dĺžka trasy v km (D) Produkcia CO ₂ v g = D * 0 g/km
2. Stredne veľké auto – dĺžka trasy v km (D) Produkcia CO ₂ v g = D * 133 g/km
3. Autobus – dĺžka trasy v km (D) Produkcia CO ₂ v g = D * 69 g/km

Realizácia druhého indikátora: Vystavenie obyvateľstva hluku

Na začiatku si žiaci zvolili v škole a v jej areáli konkrétne miesta, na ktorých budú merať intenzitu hluku. Do záznamových kariet zapisovali namerané hodnoty, ktoré opakovali ráno a po obede vždy v rovnakom čase o 7.30 h a 12.30 h. Na meranie intenzity hluku využili mobilnú aplikáciu. Namerané údaje porovnali s prípustnými hodnotami hluku podľa priložených tabuliek a zhodnotili, aký má zaznamenaný hluk vplyv na zdravie človeka.

Vplyv na zdravie človeka vo vonkajších a vnútorných priestoroch:

Hodnota:	Vplyv:
0 – 30 dB	Vyhovujúci
31 – 50 dB	Vyhovujúci s mierne rušivými javmi

51 – 65 dB	Pri dlhodobom pôsobení negatívny vplyv
66 – 90 dB	Nevyhovujúci
91 a viac dB	Poškodzujúci

Zdroj hluku a jeho intenzita

Zdroj zvuku:	Intenzita zvuku (dB):
šumenie trávy, nočný ruch na vidieku	10
šepot, tikot hodín	20
mestský hluk v noci	40
ľudská reč, TV v domácnosti	60
rušná ulica	70
krik, vysávač, hluk v železničnom tuneli	80
motorové vozidlo	90
diskotéka, plačúce dieťa	110
rockový koncert	120
výstrel zo zbrane	150
petardy, štart prúdového lietadla	170

Tento medzinárodný projekt sa organizuje pod záštitou environmentálnej organizácie „Strom života“ a p. uč. Mgr. Veroniky Chabrečkovej. Do projektu je zapojených osem žiakov 8.A triedy: Adam Hoffmann, Liliana Hubeková, Patrik Mládek, Izabela Zárecká, Tamaara Búriková, Karolína Klamová, Nikola Jurčáková a Miroslav Mackovič, ktorí spracúvajú daný materiál a vyhodnocujú výsledky. Výsledky budú zaslané do organizácie „Strom života“ a budú uverejnené v záverečnej prezentácii v našej škole.

Veronika Chabrečková, ZŠ Lozorno

Moje nie, „inkluzívnej zaslepenosti“...

Vážení rodičia, vážení spoluobčania,

rád by som sa na tomto mieste vyjadril ku skutočnostiam zahájených zmien v ZŠ. Ako dlhoročný učiteľ sa hlásim k „tradičnej škole“ pedagógov. Vzdelávacia politika uplynulých desaťročí kladie dôraz na integráciu, resp. aplikovanie tzv. inkluzívnych postupov. Chcem zdôrazniť, že svojím článkom sa nechcem nikoho dotknúť, ani znevažovať alebo urážať. Prosím venujte svoj čas prečítaniu nasledovných riadkov, pokúsím sa zrozumiteľne vysvetliť, čo ma trápi. Budem rád, ak si vytvoríte vlastný názor.

Vzniesol som výhrady k nedomyšlenému zámeru budovania tzv. inkluzívnej školy v Lozorne. Po nástupe nového vedenia obce a školy je chvályhodné, s akým odhodlaním a nasadením sa začalo konať, snahu a entuziazmus nechcem kritizovať, naopak. Riešia sa projekty rekonštrukcií a modernizácie. Vitam prijímané hygienické opatrenia, posilnenie jazykovej výučby, krúžkové aktivity, zvýšenie rozsahu výučby nosných predmetov na druhom stupni (matematika, slovenský jazyk). Chcem podčiarknuť, že zo svojej pozície člena školskej komisie a rady školy neodmietam všetky zahájené zmeny a nie je pravdou, že som „proti všetkému“. Moje výhrady a odporúčania, ktoré prezentujem, sa striktne týkajú výchovno-vzdelávacieho procesu v našej ZŠ.

Hlavný problém vidím v tom, že sa odmieta diferencovaný (oddelený) prístup v podobe fungovania tzv. špecializovaných tried. Podľa mňa, je tým ohrozovaný riadny chod vyučovania. Pokúsím sa vysvetliť prečo. Metodické pokyny Štátnej školskej inšpekcie a iné právne úpravy hovoria jednoznačne o kategorizácii žiakov z pohľadu ich spôsobilosti, resp. výchovno-vzdelávacích potrieb. Je úplne prirodzené, že vždy boli, sú a budú žiaci s rôznou úrovňou zvládania učiva, sústredenia sa a ostatných kritérií. Prospech a výchova detí sú v škole to najdôležitejšie. V článku uverejnenom v obecnom časopise č.5/2019 s názvom: „Nový školský rok priniesol veľa nového“, sa okrem iného uvádza, že pred 20-30 rokmi ZŠ nemusela riešiť integráciu detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, vtedy existovala v Lo-

zorne osobitná škola so špeciálnymi pedagógmi. Následne sa tu píše o ťažiskovom pretrvávajúcom probléme s nedostatočným financovaním prijatého konceptu vzdelávania zo strany štátu. Konštatovania sú vecne absolútne pravdivé a možno s nimi jedine súhlasiť. Podotknem však zásadné: integrácia resp. inklúzia je predpísaná ako východiskový rámec, jej konkrétna podoba nie je však určená! Kompetentní (vedenie školy a obec ako zriaďovateľ) majú vybrať z množstva alternatív, resp. odporúčaní a neodporúčaní ako postupovať. Je ich zodpovednosťou, aby komplexne posúdili prítomné špecifiká v ZŠ. V uverejnenom príspevku súhlasím s tvrdením, že nám, všetkým rodičom, ide bezpochyby o to isté, zabezpečiť lepšiu budúcnosť pre naše deti. Otvorene ale vravím o nevhodnosti presadzovaných inkluzívnych prístupov, pretože pre túto podobu nie sú v ZŠ vytvorené ani personálne, ani technické podmienky. Zo spomínaného článku citujem: „intenzívnejšie sa uplatňuje delenie detí na skupiny na hodinách, kde to dáva zmysel (podľa výkonu a iných kritérií)“. Znamená to, že učiteľ v klasickej triede, s prípadnou pomocou asistenta, vyučuje všetky kategórie žiakov spolu. Ponechávam na posúdení každého, či a do akej miery je možné, aby bez vzájomného vyrušovania, mohli byť preberané rôzne úrovne učiva s odlišnými prístupmi. Z tohto dôvodu mnohí učitelia s dlhoročnou praxou namietajú, aby sa tzv. predmety jadra (matematika, slovenský jazyk a pod.) vyučovali v oddelenej resp. inak vhodnom režime prispôbeného daným podmienkam. Žiadna skupina žiakov, či bežných, alebo tých so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, by nemala byť „potláčaná“. Zdôrazňujem, že v žiadnom prípade nemôže byť reč o segregácii! Zavádzajme také prístupy, ktoré naplnia primeranosť a prínos pre všetkých žiakov bez rozdielu. Nejde o obchádzanie integrácie, ani marenie snahy pomáhať žiakom, ktorí to potrebujú. Často počujeme o diskriminovaní. Diskriminácia je pojem, ktorý sám o sebe nemá jednoznačný, negatívny ani pozitívny význam, získava ho až v spätosti s konkrétnou situáciou. Výučba predmetov ako telesná výchova, hudobná výchova, výtvarná výchova, neprinášajú tak závažné prekážky ich vyučo-

vania v spoločnom režime. Preto sa tu odporúča skôr integrovaný prístup.

Väčšina učiteľov vie, že základným predpokladom úspešného zvládnutia vyučovania je disciplína. V praxi to znamená, že učiteľ nesmie byť rušený žiakmi a žiaci sa nesmú vyrušovať navzájom. Zdôrazňovanie rovnosti sa stalo módnym trendom. Vo vzťahu žiak - žiak znie rovnosť na prvý dojem prívetиво až láskavo, ale z pohľadu potreby klasifikovania žiakov známkami v bežnej škole zistíme, že ide o vecný nezmysel. Podobne pri zdôrazňovaní rovnosti vo vzťahu žiak - učiteľ, prideme skôr k záverom rozporuplnosti. V sumáre vecných výhrad nemôžem vynechať skutočnosť, že je „nasilu“ vnucovaná výučba predmetu Feuersteinova metóda, ktorý je schválený ministerstvom školstva ako alternatívny. Nerozumiem, prečo sa vyučuje ako povinný predmet! Pri zaradení do skupiny voliteľných predmetov a teda so súhlasom rodičov, okamžite opadne zbytočne evokovaná nevôľa na strane niektorých rodičov. Máme neakceptovateľný stav, keď sa v čase najväčšej miery sústredenia sa žiakov, nevyučujú predmety vzdelávacieho jadra. Môže existovať ojedinelá výnimka, nie však aktuálny systémový stav v našej škole, keď mnohokrát v týždni začína vyučovací rozvrh „výchovami“. Ďalej je podľa mojej mienky potrebné stanoviť primeraný pomer medzi rozsahom vyučovania v počte odučených vyučovacích hodín a ostatnými vzdelávacími a doplnkovými aktivitami v danom školskom roku. Osobne vnímam neprimerane veľké množstvo diskutabilných aktivít. Povedané stroho, mám pocit, že sa u nás v škole málo vyučuje. Apelujem preto v duchu myšlienok učiteľov mojej generácie. Na prvom mieste v škole musí byť vždy vzdelávanie, v priamom spojení s disciplínou, ako druhou stranou tej istej mince. Motivovať žiakov je nevyhnutnosť. Nie však jednostranne. Nielen chváliť, ale aj karhať.

Na záver uvediem, v nádeji na pozitívnu zmenu, že ak nás niekto počúva, nie je to rovnaké, ako keď nás aj vy počuje. V nepochopení tohto rozdielu spoluprácu a demokraciu iba predstierame.

Dušan Masár

Pozvánky na podujatia

Rozprávková nedeľa v CK Lozorno

19.1.2020 o 16:00 hod.

Divadlo Žihadlo: MEDVEDE NA ĽADE

Rozprávka o tom, ako sa dvaja malí medvedí súrodenci nečakane zobudia uprostred zimy. Keďže sú malí neposedníci, opustia brloh a vydávajú sa spoznávať zimný život zvierat v prírode. Na svojej ceste zimnou prírodou neplánovane spoznávajú aj život ľudí a ich krásne zimné zvyky.

Po predstavení bude vyhodnotenie súťaže SUPERDIVÁK 2019!
Vstupné: 3 €

Deti majú v cene vstupenky aj sladkú maškrtku a výtvarnú dielničku.

Centrum kultúry
Lozorno

11.OBECNÝ PLES

25.1.2020 od 19:00 hod. v CK Lozorno

Do tanca a pre zábavu hrá hudobná skupina MILKIVEJ. Dreskód: prídte v tom, v čom sa budete cítiť dobre.

Cena: 35 Eur

V cene vstupenky je uvítací prípitok, večera, dezert, kapustnica, program.

Vstupenky si treba zakúpiť vopred v CK Lozorno alebo rezervovať na tel.č.: 0910 908 770.

Ochotnícke divadlo VaDiDlo Lozorno

pozýva na reprízu divadelnej hry o osude jedného človeka:

Luigiho srdce alebo Poprava tupým mečom
(Ivan Bukovčan)

1.2.2020 o 18:00 hod. v CK Lozorno

„Ja, gangster Luigi Lombardi, odsúdený za dvojnásobnú vraždu na trest smrti v elektrickom kresle týmto vyhlasujem, že po mojej smrti, ktorá sa uskutoční v rámci mojej popravy dňa prvého apríla tohto roku...“ Je to príbeh, na pozadí ktorého nám Bukovčan odzrkadľuje povahy ľudí skomercializovanej, konzumnej spoločnosti. Aj vy si myslíte, že všetko sa dá kúpiť? A všetko predať?

Luigi Lombardi, gangster – Miroslav Perinaj
Jezabel, Luigiho žena – Petra Gažíková Langová
Benny Mc. Loud, advokát – Roman Čisár
Mitchell, dozorca – Branislav Šedivý
Major James Applegate – Ľuboš Tvrdoň
Doňa Dolores – Marta Jánošová
Diana, dcéra Dolores – Daniela Rumanová
Gwen Morris, spisovateľka – Katarína Straková
Kolportéri – Helena Straková, Daniela Rumanová

Vstupné dobrovoľné.

Výťažok bude použitý na podporu ochotníckeho divadla v Lozorne.

Golf je zábava, ale i drina a odriekanie

Matias Masár, 10-ročný talentovaný golfista z Lozorna, ktorý chce športovo napredovať a reprezentovať Slovensko a našu obec Lozorno v zahraničí. Matias o sebe prezradil, že celá rodina je športovo založená a šport má u nich svoje pevné miesto a je takmer na každodennom poriadku. S golfom u nich začal Matiasov starší brat Jakub, ktorý bol v minulosti aj majstrom golfového klubu Pegas v Lozorne.

Prinášame vám rozhovor s golfistom Matiasom.

Ako si sa dostal ku golfu? Inšpiroval ťa niekto?

Keďže môj tatino je profesionálny golfový tréner, s hraním golfu som začal už keď som mal štyri roky. Začal som spolu s ďalšími kamarátmi, s ktorými sme sa pravidelne stretávali na tréningoch na ihrisku v Lozorne a postupne nám loptičky pri odpaloch lietali rovnejšie a ďalej, triafali sme do jamky častejšie. Robili sme spoločne rôzne súťaže a učili sa hrať podľa pravidiel golfu na ihrisku. Veľká výzva bola zahrať loptičku ponad jazierko na jamke číslo dva, čo sa nám postupne darilo častejšie a jednoduchšie.

V čom tkvie kúzlo golfu?

Kúzlo golfu je v tom, že hráme z rôznych pozícií na ihrisku, aj z nepokojenej vysokej trávy, máme rôzne typy palíc, ktoré musíme vedieť správne po-

užiť a trafiť do jamky, ktorá býva často umiestnená na rôzne zvažujúcom sa greene.

Učíme sa toto všetko zvládať najskôr na menších 9 jamkových ihriskách a potom neskôr na veľkých majstrovských 18 jamkových ihriskách, na ktorých sa hrajú veľké profesionálne turnaje. Ja som postupne začal hrať detské turnaje na našom domácom ihrisku a potom aj celoslovenské a už dokonca aj medzinárodné.

Aké sú tvoje doterajšie úspechy?

Každý rok hrám sériu turnajov - US Kids golf tour, ktorú keď hráč vyhrá, tak sa nominuje na turnaj v Škótsku a v Amerike. Mne sa to podarilo minulý rok a aj tento rok. Minulý rok som prvýkrát hral na medzinárodnom turnaji v Škótsku pri Edinburghu kde som získaval prvé skúsenosti. Bol to pekný zážitok a výzva ďalej lepšie trénovať.

Tento rok cez prázdniny som sa nominoval na turnaj v Taliansku - Venice-open pri Benátkach.

V mojej kategórii do 10 rokov som medzi chlapcami z rôznych krajín skončil na 7. mieste, z čoho bol môj tatino veľmi rád a tešil sa ako som vôbec zvládol hrať štyri dni po sebe pri vysokých letných teplotách. Turnaj bol veľmi dobre zorganizovaný a opäť dobrá skúsenosť hrať s chlapcami z Talianska, Francúzska, Maďarska, Holandska a ďalších krajín. Na domácich turnajoch US Kids som v tomto roku vyhral celoročné hodnotenie chlapcov v kategórii do 10 rokov a dostal som ako výhru horský bicykel. Nominoval som sa taktiež na zahraničné turnaje.

V ktorom veku si sa začal venovať golfu a kedy je možné s ním začať?

Golfu som sa začal venovať v 4 rokoch. Deti môžu začať hrať aj od štyroch rokov, ale je to individuálne, zväčša od 6 rokov keď začnú navštevovať školu a rôzne športové krúžky.

Máš svoj golfový vzor?

Sledujem golfové turnaje aj v televízore

a mojim vzorom je írsky golfista Rory McIlroy.

Vnímaš golf ako šport či skôr ako druh relaxu?

Golf je pre mňa aj zábava a relax s kamarátmi, ale ak chcem byť medzi najlepšími musím všetko brať aj vážnejšie a dobre trénovať.

Ako často trénuješ? A čo by si odkázal ostatným deťom, ktoré zvažujú venovať sa tomuto športu?

Snažím sa trénovať trikrát do týždňa teraz v zime a v lete aj častejšie. Počas víkendov hráme golfové turnaje alebo aj futbalové zápasy, keďže hrám aj futbal za Lozorno.

Vidíš svoju budúcnosť v profesionálnom golfe?

V budúcnosti by som chcel byť profesionálnym hráčom, možno študovať v zahraničí a potom hrať turnaje po celom svete. Zatiaľ sa mi darí a teší ma, že som bol zaradený do centra talentovanej mládeže. V Lozorne máme pekné ihrisko a deťom odporúčam aby si tiež prišli vyskúšať hrať golf, golfových palíc a loptičiek na zapožičanie máme dosť. Tešíme sa.

Matiasovi Masárovi prajeme veľa športových úspechov.

Rozhovor pripravila: Gabika Ulehlová,
foto: rodinný archív

Jesenná časť súťaže za nami

Dňa 2.11.2019 sme si urobili výlet, ktorý si naši malí futbalisti za svoje výkony vo svojich súťažiach plne zaslúžili. Chalani z kategórie U9 obsadili v tabuľke prvé a chalani z kategórie U11 tretie miesto!

Výlet na Tehelné pole, na zápas Slovan - Senica, stál skutočne za to a aj napriek chladnému počasiu si to chlapi spolu s rodičmi náramne užili. Dúfajme, že atmosféra štadiónu ich poriadne „nakopne“ do ďalšej práce a raz aj my uvidíme niektorého z nich naháňať „gumené

čudo“ na podobne veľkom štadióne.

Veľká vďaka patrí hlavne pánovi Petríľakovi ml. a pánovi Ulehlovi a určite tiež Obecnému úradu Lozorno. Ďakujeme!

Rastó Drahoš

Profesionálny servis - seriózná cena - záruka odbornosti prax od roku 1996

Profesionálny Servis okien

- nastavenie okien - premazanie kovania
- oprava kovania
- výmena tesnenia - výmena skiel

0902 876 543

Nepreplácajte !!!

Rolety; žalúzie; sieťky okenné; sieťky dverné..

RAKAN www.rakan.sk
e-mail:rakan@rakan.sk

Profesionálny servis - seriózná cena - záruka odbornosti prax od roku 1996

Inz. č. 1/2020

Futbalová predprípravka

Ak máte doma futbalových nadšencov aj futbalové nadšenkyne, pridajte sa na futbalovú predprípravku. Otvorila sa kategória pre menších futbalistov narodených v rokoch 2013-15.

Tréning bude každý utorok a štvrtok v sále ŠK Lozorno.

Pridajte sa a prídte pozrieť priamo na tréning, začína sa v novom roku 14.1.2020.

Utorok: 16:00-17:00

Štvrtok: 16:00 - 17:00

Gólom zdar!

Prípravka ŠK Lozorno, FO – U9 a U11

• V mesiaci august sme začali s prípravou na súťažný ročník 2019/2020 s prípravkou U9 a U11.

• Po absolvovaní týždňového sústreduenia vo Zvolene, sme okrem tréningov odohrali aj viacero prípravných zápasov (Stupava, Jakubov, Jarovce, Záhorská Bystrica, Vrakuňa)

• V mesiacoch september, október sme odohrali majstrovské zápasy jesennej časti súťažného ročníka 2019/2020 nasledovne:

Prípravka U9: 8 zápasov, 7 víťazstiev, 1 prehra, 21 bodov = **1.miesto**

Strelci gólov: Ulehla-12, Adámek-11, Staton Leon-8, Brenner-4, Drahoš-3, Lančarič-3, Gažík-3, Štrbík Adrián-1.

Prípravka U11: 7 zápasov, 5 víťazstiev, 2 prehry, 15 bodov = **3.miesto**

Strelci gólov: Vajay-29, Šicko Matúš-7, Elias-3, Masár-2, Černý-2, Magdolen-1, Staton Leon-1.

Alex Vajay sa stal aj najlepším strelcom súťaže po jesennej časti.

• V zimnom období budeme trénovať v hale, kde si zdokonaľíme obratnosť, prácu s loptou, hru v kombinácii a odohráme aj prípravné halové zápasy. Po zime začneme na ihrisku s prípravou na jarnú časť súťažného ročníka.

• Pred začiatkom súťaže plánujem usporiadať turnaj samostatne pre kategóriu U9 aj U11.

Hráči, ktorí reprezentujú ŠK Lozorno:

U9 :	U11 :
1. Štrbík Oliver	1. Jurových Adam
2. Staton Leon	2. Stolár Michal
3. Brenner Leoš	3. Černý Simon
4. Staton Henry	4. Masár Matias
5. Gažík Lukáš	5. Rybár Richard
6. Ulehla Jakub	6. Šicko Matúš
7. Drahoš Matúš	7. Magdolen Marco
8. Adámek Alex	8. Elias Marcus
9. Štrbík Adrián	9. Vajay Alex
10. Lančarič Lukáš	10. Dvoran Marek
11. Šicko Jakub	11. Manca Samuel
12. Kollár Ondrej	12. Mahel Ján
13. Ležák Andrej	13. Sýkora Lukáš
14. Bánsky Samuel	14. Beleš Jakub
15. Magdolen Matias	
16. Lančarič Leoš	
17. Beňa Maxim	
18. Božec Jakub	

Monika Geržová, trénerka

Letná guľovačka a iné zážitky našich turistov

Radosť na vrchole Monte Cristallo

Dobrá guľovačku môžete zažiť aj v tridsaťstupňových letných horúčavách. A pritom nemusíte cestovať až tak ďaleko! 16-tim vysokohorským turistom z lozornianskeho klubu sa to podarilo za jednu noc, keď 31. júla vycestovali do talianskych Álp, aby v malebných Dolomitoch zdolali feratu Monte Cristallo (3343 m). Nádherné veľhory pozlátené ranným slnkom nám sľubovali veľkolepý zážitok. Ten odštartoval hneď na začiatku, keď sme narazili na nefunkčnú lanovku a cestu nahor si bolo treba vyšliapať. Strmý breh pokrytý zradnou sutou nám dával zabráť: jeden krok vpred a vzápätí pol kroka späť. Sypká suť menila vrch na nebezpečnú šmýkačku. V prachu sa zrazu objavili snehové polia, nad ktorými letné slnko nemalo žiadnu moc. Vysokohorská guľovačka nedala na seba dlho čakať. Osviežení chladným snehom sme konečne dorazili k ferate. Majestátné hory pripomínali chrám, kde vládne ticho, pokora

a radosť, ktorú nám na ceste k vrcholu nepokazil ani neočakávaný sneh, suť a náhle oblaky. V živote naozaj platí, že všetko zlé je na niečo dobré. Dážď na horách nás síce pripravil o ďalšie putovanie po štítoch Álp, no ponúkol nám náhradný, rovnako veselý program. Slnko, zábavu a pohodu sme našli pri mori, kde sme zdolávali trochu iné výšky: náš slovenský pieskový hrad so štyrmi vežami, ktorý pri svojej výstavbe doslova

spájal národy, sa stal obdivuhodnou atrakciou. A to zďaleka nebolo všetko! Piesočnú pláž sme v noci zmenili na futbalové ihrisko, kde všetci turisti hrali proti všetkým a zároveň so všetkými. Vyhral každý. Smiechu a dobrej nálade tuším odolali iba morské medúzy. Tie sa možno iba čudovali, ako sa partia náhodných ľudí, ktorú naoko spája iba láska k horám, môže zmeniť na obrovskú kalamitu humoru, optimizmu a skutočného priateľstva.

Ešte sme absolvovali viaceré výstupov po neznačkovaných trasách v našich Vysokých Tatrách. Spomeniem aspoň výstup cez Téryho chatu, cez Sedielko na Malý Ľadový štít (2603 m) a odtiaľ sme chceli pokračovať cez vrcholový hrebeň na

Veľký Ľadový štít. Bola však hmla, a tak sme nemohli ísť cez hrebeň, pretože je to veľmi exponovaný terén. Na vrchol sme vystupovali žľabom, ale natrafili sme v hmle na iný, ako sme plánovali. Tento bol oveľa náročnejší, ale zvládli sme to vďaka použitiu lanovej techniky. Z Veľkého Ľadového štítu (2627 m) sme schádzali cez Koníka (to je úzka skala, na ktorú si sadnete a pohupovaním sa posúvate postupne asi 4 m, pretože na každej strane sú prudké zrázy) a ukončili sme to prechodom cez Zadný Ľadový štít (2 507 m). Tento výstup absolvovalo 25 turistov.

Spomeniem ešte jeden výstup, a to na Končistú (2538 m), na vrchole ktorej je obrovský kameň nazývaný Podkova. Na vrchole sme urobili jednu z posledných fotografických snímok vôbec, pretože úder blesku ju rozdrvil asi dva týždne po našom výstupe.

Text a foto: Alojz Dvoran

Kameň Podkova na Končistej už je iba spomienkou na fotke

Jesenná turistika

Turisti z Klubu turistov Lozorno zorganizovali 3-dňový zájazd do Trenčianskych Teplíc, podnikli túru zo Zliechova na vrch Strážov, odtiaľ do Čičmian. Na

druhý deň absolvovali vyhlídky v okolí Trenčianskych Teplíc, zrelaxovali sa vo wellness a degustovali rôzne vína priamo v ubytovacom zariadení. Na tretí deň navštívili hrad Beckov.

Okrem tohto výletu pripravili už tradičný „Lozorský okruh opačným smerom“, ktorého sa zúčastňuje veľa ľudí s otvoreným srdcom voči prírode. Na Skale si uctili minútu ticha

nebohého člena Janka Lániho. Jeho príbuzní pripevnili tabuľku s jeho menom na bralo pod mohylou.

Turisti si vychutnali aj krásy jesenného sfarbenia Malých Karpát na dvoch akciách organizovaných inými klubmi v rámci regiónu. Prechod kamennou bránou a návštevu rozhľadne Kukla. Na Kukle si pripomenuli 17. november - 30. výročie Nežnej revolúcie. Sloboda a mier nie sú samozrejmosťou. Spolu zodpovedáme za tieto hodnoty života.

*Soňa Foltýnová,
foto: Alojz Dvoran*

LOZORNO!

„ZASTAVTE BYTOVKY V NAŠOM LESE“

Ďateľ prostredný
z Malých Karpát

Ďateľ prostredný - je všeobecne ohrozeným druhom. V Malých Karpatoch sa zatiaľ darí 300 párom.

Živí sa hmyzom, ktorý sa nachádza na kôre a pod kôrou stromov v rôznych vývojových štádiách chrobákov, mravcov a motýľov.

Pre jeho prežitie treba chrániť hlavne hniezdne dutiny, staré porasty a skupiny stromov.

- 63 bytových jednotiek
- 2 697 m² nebytových priestorov
- 500 m² užitkovej plochy
- cesty a parkovanie pre 120 áut

Oklamali nás, navrhli zvernicu, ale stavať idú bytovky!

Chránené vtáčie územie Malé Karpaty, jasenovo-jelšové lužné lesy s dutinatými stromami sú významným biotopom pre hniezdenie dutinových vtákov. **Ich život ohrozuje akékoľvek narušenie ekologickej stability prostredia**, odstraňovanie a poškodzovanie hniezdných a dutinových stromov, umiestňovanie stavieb a ciest, rozorávanie trvalých trávnych porastov, ničenie prioritných druhov rastlín a živočíchov.

Týka sa to aj nášho územia, ktoré patrí do sústavy chránených území EU - Natura 2000. (www.natura2000branding.eu)

